

**PRACOWNIA WSPOMAGANIA
KADRY KIEROWNICZEJ SZKÓŁ/PLACÓWEK
ODN W ZIELONEJ GÓRZE**

RAPORTY

KLASA III – edukacja wczesnoszkolna

KLASA III – język angielski

KLASA III – język niemiecki

KLASA V – język polski

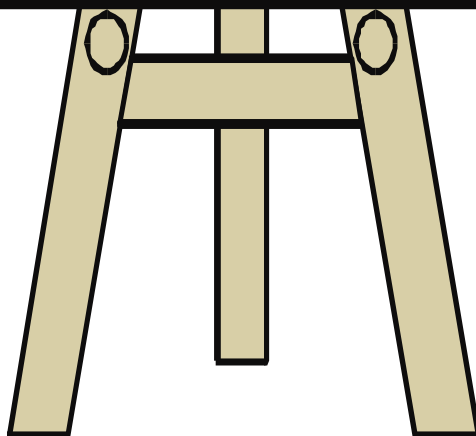
KLASA V – matematyka

KLASA V – język angielski

KLASA V – język niemiecki

**WEWNĄTRZSZKOLNE DIAGNOZOWANIE OSIĄGNIĘĆ
UCZNIÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ**

maj – 2015

Klasa III szkoły podstawowej edukacja wczesnoszkolna

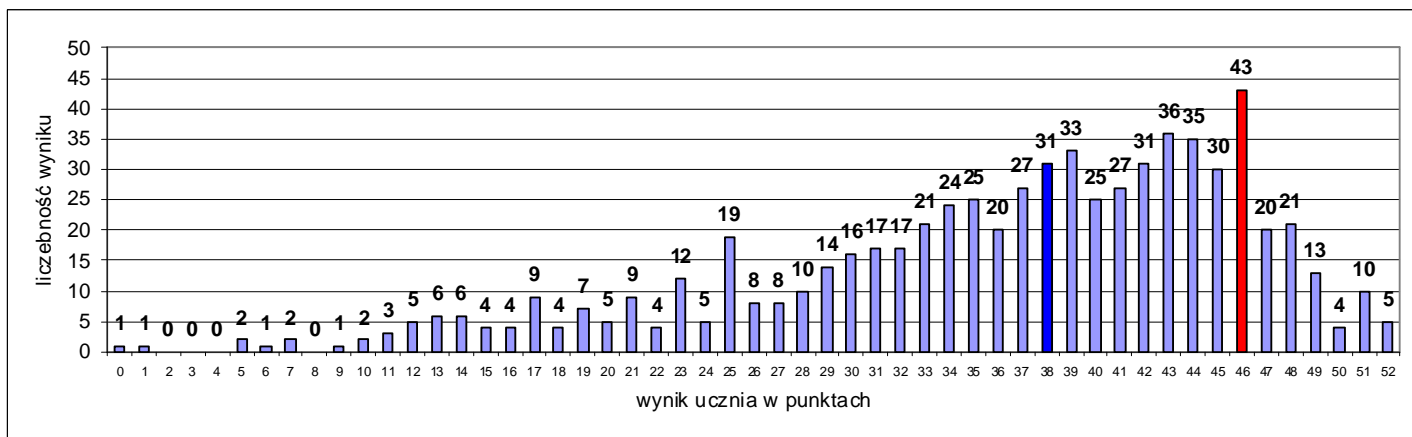
1. Informacje ogólne

Do badań osiągnięć uczniów klas III przystąpiło 29 szkół podstawowych. Uczniowie pisali test 13 maja 2015 r. – część I oraz 14 maja 2015 r. – część II. Analizie poddano wyniki 683 uczniów z 41 klas.

2. Podstawowe miary empiryczne testu

Wskaźniki		Miary empiryczne ogół badanych
Liczba badanych umiejętności ogółem		48
Liczba badanych umiejętności z poziomu podstawowego		40
Liczba badanych umiejętności z poziomu ponadpodstawowego		8
Skala wyników testowania		0 – 52
Rozstęp wyników uczniów		0 – 52
Średni wynik testowania (średnia arytmetyczna) Rozstęp średnich wyników klas		36,10 25,20 – 44,90
Mo – modalna , dominanta; wynik ucznia występujący najczęściej		46 pkt
Me – mediana; wynik poniżej (i powyżej) którego znajduje się 50% wyników uczniów		38 pkt
Współczynnik łatwości testu Rozstęp współczynników łatwości testu dla klas		0,69 0,48 – 0,86
Liczba umiejętności w poszczególnych przedziałach norm współczynnika łatwości	0,00 - 0,19 bardzo trudne	1
	0,20 - 0,49 trudne	7
	0,50 - 0,69 umiarkowanie trudne	10
	0,70 - 0,89 łatwe	27
	0,90 - 1,00 bardzo łatwe	3

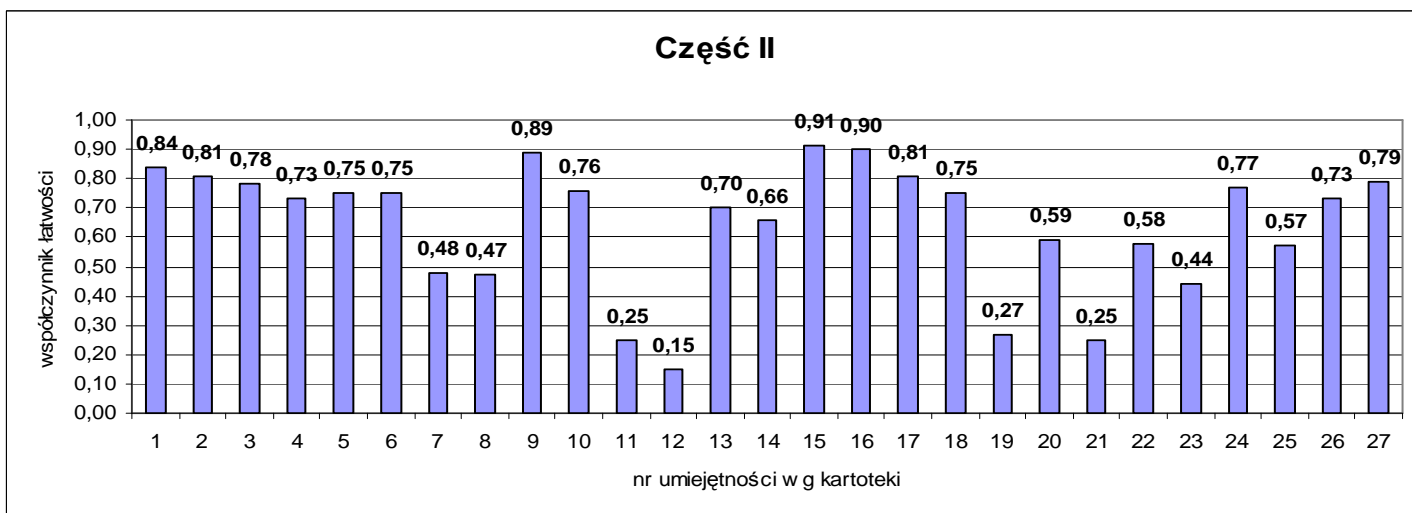
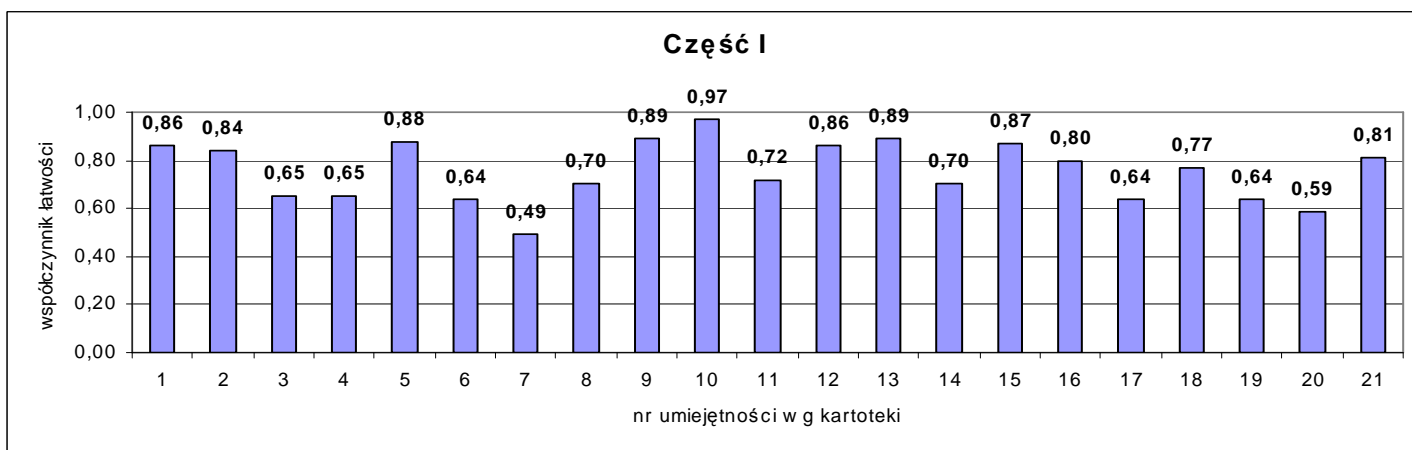
3. Rozkład wyników uczniów

Rozkład wyników badanych klas ilustruje tabela:

Współczynnik łatwości testu dla klasy	0,00 – 0,19 bardzo trudny	0,20 – 0,49 trudny	0,50 – 0,69 umiarkowanie trudny	0,70 – 0,89 łatwy	0,90 – 1,00 bardzo łatwy
Liczba klas	0	1	19	21	0

4. Łatwość umiejętności

Nr zad.	Nr umiej.	Badane umiejętności Uczeń:	Współ. łatwości	Rozstęp dla klas
Część I				
1.	1.	wyszukuje w tekście informacje.	0,86	0,56 – 1,00
2.	2.	wyszukuje w tekście informacje.	0,84	0,50 – 1,00
3.	3.	wnioskuje na podstawie informacji zawartych w tekście.	0,65	0,15 – 0,93
4.	4.	na podstawie zagadek rozpoznaje i nazywa wcześniejsze i obecną stolicę Polski.	0,65	0,17 – 1,00
5.	5.	na podstawie mapy nazywa rzeki Polski.	0,88	0,63 – 1,00
6.	6.	na podstawie mapy nazywa miasto, które nie leży nad Wisłą.	0,64	0,27 – 1,00
7.	7.	<i>wskazuje miasta, w których są znane zabytki.</i>	0,49	0,11 – 0,90
8.	8.	układa wyrazy w kolejności alfabetycznej.	0,70	0,00 – 1,00
9.	9.	odmienia czasownik przez osoby.	0,89	0,61 – 1,00
10.	10.	odmienia przymiotnik przez rodzaje.	0,97	0,88 – 1,00
11.	11.	stosuje poprawne formy gramatyczne.	0,72	0,22 – 1,00
12.	12.	<i>układa zdanie oznajmujące złożone z rozsypanki wyrazowej.</i>	0,86	0,55 – 1,00
13.	13.	podaje liczbę liter w wyrazie.	0,89	0,70 – 1,00
	14.	<i>podaje liczbę głosek w wyrazie.</i>	0,70	0,21 – 0,95
	15.	podaje liczbę sylab w wyrazie.	0,87	0,56 – 1,00
14.	16.	rozróżnia formy użytkowe.	0,80	0,44 – 1,00
	17.	redaguje zaproszenie wskazując: adresata, nadawcę, miejsce, czas i cel.	0,64	0,00 – 1,00
	18.	dostosowuje wypowiedź do sytuacji komunikacyjnej – stosuje zwroty grzecznościowe.	0,77	0,10 – 1,00
	19.	przestrzega poprawności językowej i stylistycznej.	0,64	0,00 – 0,94
	20.	przestrzega poprawności ortograficznej.	0,59	0,10 – 1,00
	21.	przestrzega poprawności interpunkcyjnej.	0,81	0,33 – 1,00

Część II				
1.	1.	zapisuje wyrażenie arytmetyczne (różnicę) zgodnie z treścią zadania (metoda).	0,84	0,56 – 1,00
	2.	odejmuje liczby naturalne.	0,81	0,53 – 1,00
2.	3.	zapisuje wyrażenie arytmetyczne (iloraz) zgodnie z treścią zadania (metoda).	0,78	0,40 – 1,00
	4.	dzieli liczby naturalne.	0,73	0,30 – 1,00
3a.	5.	zapisuje wyrażenie arytmetyczne (różnicę) zgodnie z treścią zadania stosując porównywanie różnicowe (metoda).	0,75	0,48 – 1,00
	6.	odejmuje liczby naturalne.	0,75	0,44 – 1,00
3b.	7.	zapisuje wyrażenia arytmetyczne zgodnie z treścią zadania (metoda).	0,48	0,13 – 1,00
	8.	wykonuje działania na liczbach naturalnych.	0,47	0,13 – 1,00
4.	9.	zapisuje wyrażenie arytmetyczne (iloczyn) zgodnie z treścią zadania (metoda).	0,89	0,67 – 1,00
	10.	mnoży liczby naturalne.	0,76	0,54 – 1,00
5.	11.	zapisuje wyrażenia arytmetyczne zgodnie z treścią zadania (metoda).	0,25	0,00 – 0,88
	12.	wykonuje działania na liczbach naturalnych.	0,15	0,00 – 0,80
6.	13.	zapisuje wyrażenie arytmetyczne (różnicę) zadania związane z obliczeniami pieniężnymi zgodnie z treścią (metoda).	0,70	0,33 – 0,95
	14.	odejmuje wyrażenia dwumianowane.	0,66	0,33 – 0,95
7.	15.	zapisuje wyrażenie arytmetyczne (sumę) zgodnie z treścią zadania używając jednostek wagi (metoda).	0,91	0,50 – 1,00
	16.	dodaje liczby naturalne.	0,90	0,60 – 1,00
8.	17.	mierzy i zapisuje długość boku trójkąta przedstawionego na rysunku.	0,81	0,20 – 1,00
9a.	18.	wykonuje obliczenia zegarowe.	0,75	0,42 – 1,00
9b.	19.	wykonuje obliczenia zegarowe w sytuacji problemowej.	0,27	0,00 – 0,75
9c.	20.	nazywa miesiąc zapisany cyfrą rzymską.	0,59	0,30 – 1,00
9d.	21.	wykonuje obliczenia kalendarzowe.	0,25	0,00 – 0,94
10.	22.	posługuje się pojęciami: godzina, kwadrans, minuta.	0,58	0,18 – 0,88
11.	23.	odczytuje temperaturę na termometrze.	0,44	0,04 – 0,78
12.	24.	rozpoznaje nazwy zwierząt zamieszkujących jezioro i jego brzegi.	0,77	0,20 – 1,00
13.	25.	formułuje wniosek na podstawie tekstu.	0,57	0,00 – 1,00
14.	26.	rozróżnia stany skupienia wody.	0,73	0,30 – 0,95
15.	27.	uzupełnia opis obiegu wody w przyrodzie na podstawie schematu.	0,79	0,40 – 1,00

Uwaga: kursywą zapisano umiejętności ponadpodstawowe.

5. Wyniki w skali staninowej

Stanin	Wynik ucznia	Średni wynik klasy
1 – wynik najniższy	0 – 13	25,20
2 – wynik bardzo niski	14 – 21	26,43 – 28,58
3 – wynik niski	22 – 29	30,89 – 32,36
4 – wynik niżej średni	30 – 35	33,06 – 34,27
5 – wynik średni	36 – 40	34,87 – 37,24
6 – wynik wyżej średni	41 – 43	38,31 – 39,45
7 – wynik wysoki	44 – 45	39,53 – 40,25
8 – wynik bardzo wysoki	46 – 48	40,50 – 41,76
9 – wynik najwyższy	49 – 52	44,31 – 44,90

6. Komentarz autora testu

Część I składała się z 14 zadań (21 umiejętności). Dominowały w niej polecenia z zakresu edukacji polonistycznej. Dodatkowo umieszczono w niej cztery pytania z zakresu edukacji społecznej. Część II obejmowała 15 zadań (27 umiejętności) i zawierała głównie pytania dotyczące edukacji matematycznej. W tej części testu dodano cztery zadania z zakresu edukacji przyrodniczej. Za poprawne wykonanie wszystkich zadań można było otrzymać 52 punkty.

Test rozwiązywało łącznie 683 uczniów. Uzyskali oni średnio 69% punktów możliwych do zdobycia. Oznacza to, że stopień trudności testu dla ogółu badanych mieści się na granicy „umiarkowanie trudny – łatwy”.

Podczas tegorocznych badań modalna przyjęła wartość 46 pkt, mediana 38 pkt i obie były wyższe niż średnia, wynosząca 36,10 pkt. Rozkład wyników uczniów jest lewoskośny, co oznacza, że piszący w większości wykazali się ponadprzeciętnym poziomem opanowania umiejętności badanych testem. Wynik ogólny obniża 120 (17,65%) uczniów, którzy uzyskali wyniki poniżej połowy punktów możliwych do zdobycia oraz jedna klasa, dla której test okazał się bardzo trudny.

Uzyskane wyniki pokazują zróżnicowanie między uczniami i klasami. Rozstęp wyników uczniów wyniósł aż 52 pkt. Najniższy wynik – 0 punktów – zdobył 1 uczeń, najwyższy – 52 pkt, 4 uczniów.

Zwraca uwagę również duża różnica w poziomie opanowania prawie wszystkich umiejętności przez uczniów poszczególnych klas. W przypadku niektórych umiejętności rozpiętość ta sięga 85% i więcej. Oznacza to, że nie tyle umiejętność była trudna, ile że uczniowie jednych klas opanowali ją – a innych, niestety, nie.

Porównując ogólne wyniki obu części testu można stwierdzić, że:

- opanowanie wymagań objętych zadaniami w części I testu jest nieco lepsze, niż w części II (współczynnik łatwości odpowiednio: 0,75 i 0,64),
- średnie wyniki poszczególnych zadań/umiejętności są bardziej zróżnicowane w II części testu.

Spośród wszystkich badanych umiejętności **7 okazało się trudnych dla uczniów; 1 – bardzo trudna.**

W I części testu było to (zad./umiej.):

7/7 – wskazuje miasta, w których są znane zabytki.

W II części testu były to (zad./umiej.):

3b/7 – zapisuje wyrażenia arytmetyczne zgodnie z treścią zadania (metoda),

3b/8 – wykonuje działania na liczbach naturalnych,

5/11 – zapisuje wyrażenia arytmetyczne zgodnie z treścią zadania (metoda),

5/12 – wykonuje działania na liczbach naturalnych,

9b/19 – wykonuje obliczenia zegarowe w sytuacji problemowej,

9d/21 – wykonuje obliczenia kalendarzowe,

11/23 – odczytuje temperaturę na termometrze.

10 umiejętności uzyskało współczynniki łatwości charakterystyczne dla umiarkowanie **trudnych**, **27** było **łatwych**, **3** – **bardzo łatwe**. **Najlepiej** uczniowie poradzili sobie z zadaniami:

- 10/10 – odmienia przymiotnik przez rodzaje,
- 7/15 – zapisuje wyrażenie arytmetyczne (**sumę**) zgodnie z treścią zadania używając jednostek wagi (metoda),
- 7/16 – dodaje liczby naturalne.

W części I testu zadania wymagały **analizy tekstu literackiego** (zad. 1, 2, 3) i **nieliterackiego** (4 – zagadek, 5 i 6 – mapki Polski). Wprawdzie średnie współczynniki łatwości nie są niskie, to zwraca uwagę rozpiętość wyników pomiędzy klasami. Dotyczy to zwłaszcza:

- wnioskowania na podstawie informacji zawartych w tekście (0,15 – 0,93),
- rozpoznawania i nazywania, na podstawie zagadek, wcześniejszych i obecnej stolicy Polski (0,17 – 1,00),
- na podstawie mapy nazwania miasta, które nie leży nad Wisłą (0,27 – 1,00).

Z zadaniami 4, 5, 6 – edukacja społeczna, związane jest zadanie 7, które wymagało wiadomości o najważniejszych zabytkach charakteryzujących główne miasta Polski. To zadanie najtrudniejsze w tej części testu (wymaganie ponadpodstawowe; wynik średni 0,49; rozstęp 0,11 – 0,90).

Zadania 8 – 13 sprawdzały **umiejętności językowe** uczniów. I tu średni wynik ogółu uczniów jest wysoki. W wynikach szczegółowych znajdujemy jednak klasy, których uczniowie mają poważne braki w:

- układaniu wyrazów w kolejności alfabetycznej (rozstęp wyników klas 0,00 – 1,00),
- stosowaniu poprawnych form gramatycznych (rozstęp wyników klas 0,22 – 1,00),
- rozpoznawaniu liczby głosek w wyrazie (rozstęp wyników klas 0,21 – 0,95).

Zadanie 14 zawierało polecenie **napisania zaproszenia**. Zwracamy uwagę na klasy, w których uczniowie słabo radzą sobie z taką formą wypowiedzi, o czym świadczy duży rozstęp wyników klas we wszystkich umiejętnościach sprawdzanych tym zadaniem.

14.	16.	rozdziela formy użytkowe.	0,80	0,44 – 1,00
	17.	redaguje zaproszenie wskazując: adresata, nadawcę, miejsce, czas i cel. (4 klasy o bardzo niskim wyniku)	0,64	0,00 – 1,00
	18.	dostosowuje wypowiedź do sytuacji komunikacyjnej – stosuje zwroty grzecznościowe. (3 klasy o bardzo niskim wyniku)	0,77	0,10 – 1,00
	19.	przebiega poprawności językowej i stylistycznej. (3 klasy o bardzo niskim wyniku)	0,64	0,00 – 0,94
	20.	przebiega poprawności ortograficznej. (3 klasy o bardzo niskim wyniku)	0,59	0,10 – 1,00
	21.	przebiega poprawności interpunkcyjnej.	0,81	0,33 – 1,00

W części II testu zadania 1 – 7 to **zadania tekstowe**. W każdym z nich oceniano umiejętność zapisywania wyrażenia arytmetycznego zgodnie z treścią zadania oraz działania na liczbach naturalnych. Zadania 1, 2, 3a, 4, 6, 7 były zdaniami typowymi i uczniowie poradzili sobie z nimi dobrze. Natomiast zadania 3b i 5, to zadania problemowe i tutaj wyniki uczniów są słabsze. Dotyczy to zarówno ogólnego współczynnika łatwości umiejętności, jak i rozstępu wyników pomiędzy klasami.

3b.	7.	zapisuje wyrażenia arytmetyczne zgodnie z treścią zadania (metoda).	0,48	0,13 – 1,00
	8.	wykonuje działania na liczbach naturalnych.	0,47	0,13 – 1,00
5.	11.	zapisuje wyrażenia arytmetyczne zgodnie z treścią zadania (metoda). (wynik 0,00 uzyskało 7 klas, a wynik do 0,20 – 16 klas)	0,25	0,00 – 0,88
	12.	wykonuje działania na liczbach naturalnych. (wynik 0,00 uzyskało 17 klas, a wynik do 0,20 – 14 klas)	0,15	0,00 – 0,80

W grupie zadań 8 – 11 najtrudniejszymi okazały się:

- 9b/19 – wykonuje obliczenia zegarowe w sytuacji problemowej (współ. łatwości 0,27; rozstęp 0,00 – 0,75),
- 9d/21 – wykonuje obliczenia kalendarzowe (współ. łatwości 0,25; rozstęp 0,00 – 0,94),
- 11/23 – odczytuje temperaturę na termometrze (współ. łatwości 0,44; rozstęp 0,04 – 0,78).

Dwa pierwsze należało wykonać na podstawie informacji zawartych w ogłoszeniu na drzwiach apteki. Uczeń musiał wybrać potrzebne informacje, obmyślić metodę ich wykorzystania i wykonać obliczenia. Dla wielu uczniów stanowiło to dużą trudność. Źródłem braków w tym zakresie może być bardzo rzadkie wykonywanie takich zadań na lekcji i nieużywanie podobnych umiejętności w życiu codziennym.

Ostatnia grupa zadań obejmowała wybrane treści z zakresu **edukacji przyrodniczej**. Zadanie, które wymagało wnioskowania na podstawie tekstu, okazało się dosyć trudne (zad. 13/25 - współ. łatwości 0,57; rozstęp 0,00 – 1,00) dla niektórych klas i uczniów.

Wyniki w **części I testu** mogą świadczyć o tym, że część uczniów nie potrafi **czytać tekstu ze zrozumieniem**. Braki mogą pochodzić z okresu edukacji przedszkolnej, podczas której nie zadbano wystarczająco o rozwój umiejętności analizy i syntezy słuchowej wyrazów i zdań, co prowadzi do częściowego braku umiejętności czytania.¹ Konsekwencją tego bywa brak zainteresowania czytaniem i brak motywacji do nauki czytania. Do utrwalania takiego stanu rzeczy przyczynia się prawdopodobnie zbyt mało lekcji, podczas których uczniowie czytają tekst, a następnie wspólnie analizują jego treść i wymieniają poglądy na temat bohaterów i wydarzeń opisanych w czytany utworze.

Należy zróżnicować wybór tekstów literackich i nieliterackich (różne gatunki i tematyka) dla dzieci. Teksty powinny być dostosowane do zainteresowań uczniów. Pomocne jest także głośne czytanie tekstu przez nauczyciela, które ułatwia uczniom zrozumienie tekstu. Możliwie często zaleca się stwarzanie sytuacji wymagających wyciągania wniosków, odkrywania związków przyczynowo – skutkowych, wyrażania własnej opinii poprzez formułowanie pytań przez nauczyciela i uczniów (np.: rozpoznawanie przesłania tekstu i relacji między bohaterami, opisywanie nastroju w tekście, charakteryzowanie bohaterów i analiza ich intencji). Sytuacją bardzo rozwijającą ucznia jest także wychodzenie poza tekst poprzez przewidywanie zakończenia, tworzenie innych wersji zakończenia, zabawy teatralne itp.

Doskonalenie umiejętności **poprawnego pisania** jest troską nauczyciela w każdej klasie. Proces kształtowania umiejętności samodzielnego redagowania i pisania tekstów z zachowaniem poprawności gramatycznej, ortograficznej i interpunkcyjnej nie kończy się w trzeciej klasie. Powodzenie jego zależy również od wdrażania uczniów do samokontroli i samooceny w zakresie poprawnego pisania oraz do samodzielnego poszukiwania i korzystania z różnych źródeł w celu wyjaśnienia pisowni.

Powszechnie znane są sposoby doskonalenia umiejętności poprawnego pisania, takie, jak np.: pisanie dyktanda, wyjaśnianie pisowni poprzez łączenie wyrazów w pary, uzupełnianie luk

¹ W badaniach gotowości szkolnej przeprowadzonych przez ODN w bieżącym roku stwierdzono, że co czwarte dziecko kończące przedszkole posiada w niewielkim stopniu lub nie posiada w ogóle umiejętności analizy i syntezy słuchowej.

w zdaniach i wyrazach, rozwiązywanie krzyżówek, organizowanie konkursów ortograficznych. Towarzyszyć im powinny atrakcyjne środki dydaktyczne: słowniki ortograficzne obrazkowo-wyrazowe, plansze ortograficzne, teksty wierszyków ortograficznych, krzyżówki, rebusy, uzupełnianki, zagadki itp. Polecamy również wszelkie metody aktywizujące uczniów; np.: gry i zabawy dydaktyczne ułatwiające zapamiętanie pisowni wyrazów, zespołowe tworzenie obrazkowych słowników ortograficznych, plansz/albumów z zadaną trudnością.

Wyniki **II części testu** wskazują na braki uczniów i całych klas w zakresie radzenia sobie w sytuacjach problemowych.

Niskie wyniki dotyczące umiejętności **wykonywania obliczeń** w niektórych zadaniach są zapewne związane z niepodjęciem lub błędami w pierwszych częściach tych zadań. Dla doskonalenia sprawności rachunkowej zaleca się urozmaicanie ćwiczeń, wykorzystywanie gier i zabaw oraz różnych codziennych okazji do rachowania w pamięci i utrwalania tabliczki mnożenia.

W celu kształtowania umiejętności **rozwiązywania zadań tekstowych** – tych o prostym i znanym algorytmie postępowania, jak i tych problemowych – zalecamy, aby podczas codziennych zajęć, np.:

- wymagać od uczniów przedstawiania treści zadania własnymi słowami,
- wykorzystywać różne formy zapisu informacji i ilustracji problemu występującego w zadaniu, np.: rysunki, tabelki, mapy zależności pomiędzy danymi itp.,
- stosować zadania z nadmiarem danych wymagające rozpoznania zbędnych i uporządkowania pozostałych danych,
- wykorzystywać zalety zagadek matematycznych,
- stosować zadania dające możliwości różnych sposobów rozwiązania,
- wdrażać uczniów do sprawdzania wyników i podejmowania samooceny,
- proponować uczniom, do samodzielnego wyboru, zadania o różnym stopniu trudności.

Zachęcamy nauczycieli do przeanalizowania wyników swoich uczniów, w tym porównania ich osiągnięć z ogółem badanych. Umożliwi to poznanie osiągnięć i ujawnienie zakresu i rodzaju braków uczniów. Wyniki takiej analizy, przekazane odpowiednim nauczycielom klasy czwartej, pozwolą na zorganizowanie procesu kształcenia tak, aby dostosować go do ujawnionych potrzeb uczniów.

Dziękujemy Państwu za udział w badaniach osiągnięć uczniów prowadzonych przez nasz Ośrodek. Życzymy Państwu satysfakcji oraz samych sukcesów w nowym roku szkolnym i zapraszamy do dalszej współpracy.

Klasa III szkoły podstawowej język angielski

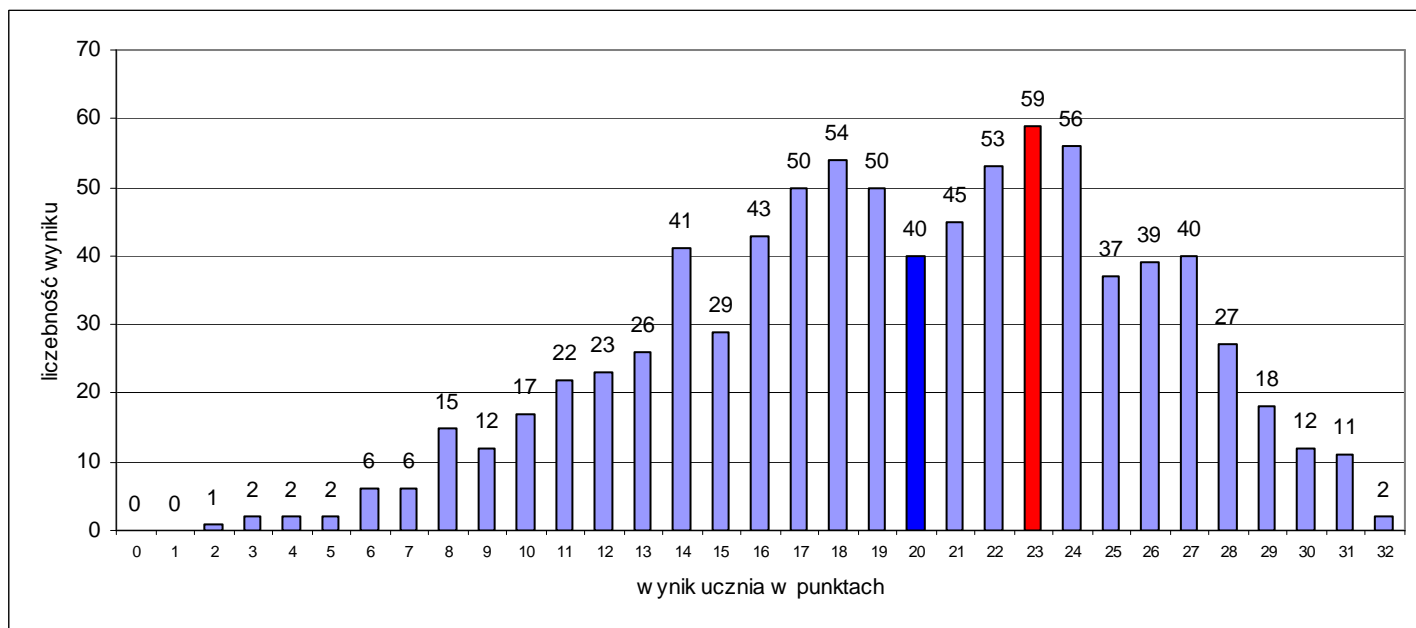
1. Informacje ogólne

Do badań osiągnięć uczniów klas III przystąpiło 25 szkół podstawowych. Uczniowie pisali test 20 maja 2015 r. Analizie poddano wyniki 840 uczniów z 46 klas.

2. Podstawowe miary empiryczne testu

Wskaźniki	Miary empiryczne ogół badanych	
Liczba badanych umiejętności ogółem	32	
Liczba badanych umiejętności z poziomu podstawowego	24	
Liczba badanych umiejętności z poziomu ponadpodstawowego	8	
Skala wyników testowania	0 – 32	
Rozstęp wyników uczniów	2 – 32	
Średni wynik testowania (średnia arytmetyczna)	19,64	
Rozstęp średnich wyników klas	12,88 – 26,38	
Mo – modalna , dominanta; wynik ucznia występujący najczęściej	23 pkt	
Me – mediana; wynik poniżej (i powyżej) którego znajduje się 50% wyników uczniów	20 pkt	
Współczynnik łatwości testu	0,61	
Rozstęp współczynników łatwości testu dla klas	0,40 – 0,82	
Liczba umiejętności w poszczególnych przedziałach norm współczynnika łatwości	0,00 - 0,19 bardzo trudne	0
	0,20 - 0,49 trudne	11
	0,50 - 0,69 umiarkowanie trudne	8
	0,70 - 0,89 łatwe	12
	0,90 - 1,00 bardzo łatwe	1

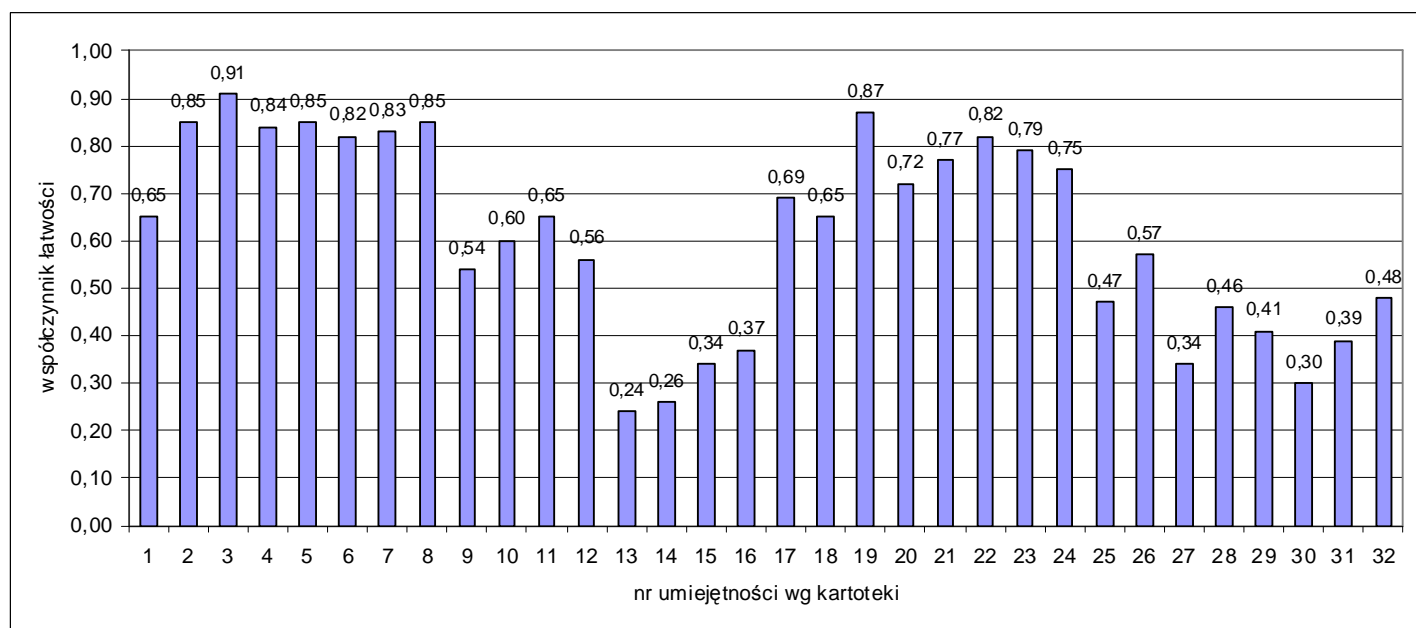
3. Rozkład wyników uczniów

Rozkład wyników badanych klas ilustruje tabela:

Współczynnik łatwości testu dla klasy	0,00 – 0,19 bardzo trudny	0,20 – 0,49 trudny	0,50 – 0,69 umiarkowanie trudny	0,70 – 0,89 łatwy	0,90 – 1,00 bardzo łatwy
Liczba klas	0	5	33	8	0

4. Łatwość umiejętności

Nr zad.	Nr umiej.	Badane umiejętności. Uczeń:	Współ. łatwości	Rozstęp dla klas
1.1	1	wskazuje rodzaj pokrewieństwa – zakres leksykalny <i>sisters</i> .	0,65	0,10-1,00
1.2	2	wskazuje rodzaj jedzenia – zakres leksykalny <i>fish</i> .	0,85	0,53-1,00
1.3	3	wskazuje rodzaj ubrania – zakres leksykalny <i>T-shirts and trousers</i> .	0,91	0,65-1,00
1.4	4	wskazuje rodzaj sportu – zakres leksykalny <i>skateboard</i> .	0,84	0,35-1,00
2.1	5	porządkuje kolejność wypowiedzi – zakres leksykalny: rodzaje zabawek.	0,85	0,27-1,00
2.2	6	porządkuje kolejność wypowiedzi – zakres leksykalny: pory roku, zima.	0,82	0,36-1,00
2.3	7	porządkuje kolejność wypowiedzi – zakres leksykalny: meble i sprzęty.	0,83	0,30-1,00
2.4	8	porządkuje kolejność wypowiedzi – zakres leksykalny: dyscypliny sportu.	0,85	0,39-1,00
3.1	9	dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji – zakres leksykalny: określanie położenia.	0,54	0,22-1,00
3.2	10	dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji – zakres leksykalny: sposoby spędzania czasu wolnego.	0,60	0,20-0,94
3.3	11	dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji – zakres leksykalny: wyrażanie zakazu.	0,65	0,29-1,00
3.4	12	dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji – zakres leksykalny: pytanie o cenę.	0,56	0,25-1,00
4.1	13	porządkuje szyk wypowiedzi w zdaniu z użyciem czasu <i>Present Simple</i> .	0,24	0,00-0,57
4.2	14	porządkuje szyk wypowiedzi w zdaniu z użyciem czasownika modalnego <i>can</i> .	0,26	0,00-0,95
4.3	15	porządkuje szyk wypowiedzi w zdaniu z użyciem czasownika <i>have got</i> .	0,34	0,00-1,00
4.4	16	porządkuje szyk wypowiedzi w zdaniu z użyciem wyrażenia <i>to be afraid of</i> .	0,37	0,00-0,72
5.1	17	wybiera wyrażenie zgodne z ilustracją – zakres leksykalny <i>playground</i> .	0,69	0,25-1,00
5.2	18	wybiera wyrażenie zgodne z ilustracją – zakres leksykalny <i>a rhino</i> .	0,65	0,27-1,00
5.3	19	wybiera wyrażenie zgodne z ilustracją – zakres leksykalny <i>happy</i> .	0,87	0,00-1,00
5.4	20	wybiera wyrażenie zgodne z ilustracją – zakres leksykalny <i>windy and rainy</i> .	0,72	0,29-1,00
6.1	21	przyporządkowuje opis do ilustracji – spędzanie czasu wolnego na dworze.	0,77	0,30-1,00
6.2	22	przyporządkowuje opis do ilustracji – świętowanie urodzin.	0,82	0,55-1,00
6.3	23	przyporządkowuje opis do ilustracji – praca na lekcji.	0,79	0,35-1,00
6.4	24	przyporządkowuje opis do ilustracji – sposoby spędzania czasu na plaży.	0,75	0,35-1,00

7.1	25	uzupełnia lukę w wypowiedzi – zakres leksykalny czasownik <i>sing.</i>	0,47	0,06-0,82
7.2	26	uzupełnia lukę w wypowiedzi – zakres leksykalny rzeczownik <i>desk.</i>	0,57	0,17-1,00
7.3	27	uzupełnia lukę w wypowiedzi – zakres leksykalny przymiotnik <i>tall.</i>	0,34	0,00-0,88
7.4	28	uzupełnia lukę w wypowiedzi – zakres leksykalny przyimek <i>in.</i>	0,46	0,00-0,88
8.1	29	<i>dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji – zakres leksykalny obowiązki domowe.</i>	0,41	0,00-1,00
8.2	30	<i>dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji – zakres leksykalny środki transportu.</i>	0,30	0,00-0,81
8.3	31	<i>dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji – zakres leksykalny przedmioty szkolne.</i>	0,39	0,08-1,00
8.4	32	<i>dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji – zakres leksykalny czynności dnia codziennego.</i>	0,48	0,20-0,81

Uwaga: kursywą zapisano umiejętności ponadpodstawowe.

5. Wyniki w skali staninowej

Stanin	Wynik ucznia	Średni wynik klasy
1 – wynik najniższy	2 – 7	12,88
2 – wynik bardzo niski	8 – 11	14,71 – 15,50
3 – wynik niski	12 – 14	15,89 – 16,93
4 – wynik niżej średni	15 – 17	17,27 – 18,82
5 – wynik średni	18 – 21	19,04 – 19,96
6 – wynik wyżej średni	22 – 23	20,05 – 21,52
7 – wynik wysoki	24 – 26	21,81 – 22,55
8 – wynik bardzo wysoki	27 – 28	23,21 – 25,50
9 – wynik najwyższy	29 – 32	25,93 – 26,38

6. Komentarz autora testu

Test składał się z 8 zadań, które sprawdzały poziom opanowania przez uczniów 32 umiejętności zgodnych z podstawą programową dla I etapu kształcenia ogólnego. Spośród nich 8 zostało zakwalifikowanych przez autora do poziomu ponadpodstawowego, a pozostałe 24 do poziomu podstawowego. Za poprawne wykonanie wszystkich zadań można było łącznie otrzymać 32 punkty.

Test rozwiązywało 840 uczniów klas III z 25 szkół podstawowych. Uzyskali oni średnio 61% punktów możliwych do zdobycia, zatem test okazał się umiarkowanie trudny. Fakt ten potwierdzają otrzymane wartości miar tendencji centralnej. Podczas tegorocznych badań modalna przyjęła wartość 23 punktów, mediana 20 punktów i obie były nieco wyższe niż średni wynik testowania, wynoszący 19,64 punktów. Oznacza to, że najczęściej występujące wyniki uczniów były większe niż średnia. Ponadto rozkład wyników uczniów jest lekko lewoskośny, czyli piszący w większości wykazali się dobrym poziomem opanowania umiejętności badanych testem.

Uzyskane wyniki pokazują zróżnicowanie między uczniami oraz klasami. Rozstęp wyników uczniów wyniósł 30 punktów. Najniższy wynik – 2 punkty uzyskał 1 uczeń, najwyższy, 32 punkty, 2 uczniów. Trzecioklasiści, którzy uzyskali od 2 do 14 punktów – znajdują się w obszarze wyników niskich. Piszący, których wynik testu wyniósł od 15 do 23 punktów są w obszarze wyników średnich, a ci, którzy uzyskali 24 punkty i więcej są w obszarze wyników wysokich. Dla 5 klas test okazał się trudny, dla 33 był umiarkowanie trudny, a dla 8 łatwy. Dla żadnej z testowanych klas test nie okazał

się bardzo trudny czy bardzo łatwy. Uczniowie najłabszej z klas otrzymali łącznie nieznacznie powyżej 40% punktów możliwych do zdobycia, natomiast uczniowie klasy najlepszej przekroczyli 82%. Zwraca uwagę również rozstęp wyników pomiędzy klasami w poziomie opanowania przez uczniów poszczególnych umiejętności. W przypadku 10 z nich rozpiętość ta przekracza 80%. Oznacza to, że nie tyle umiejętność była trudna, ile że została ona opanowana przez uczniów jednych klas – natomiast innych, niestety, nie.

Spośród wszystkich badanych umiejętności żadna nie była dla uczniów bardzo trudna. Trudne okazało się 11 umiejętności:

- nr 13, gdzie uczeń porządkuje szyk wypowiedzi w zdaniu z użyciem czasu *Present Simple*;
- nr 14, gdzie uczeń porządkuje szyk wypowiedzi w zdaniu z użyciem czasownika modalnego *can*;
- nr 30, gdzie uczeń dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji, zakres leksyk. *środki transportu*;
- nr 15, gdzie uczeń porządkuje szyk wypowiedzi w zdaniu z użyciem czasownika *have got*;
- nr 27, gdzie uczeń uzupełnia lukę w wypowiedzi, zakres leksykalny przymiotnik *tall*;
- nr 16, gdzie uczeń porządkuje szyk wypowiedzi w zdaniu z użyciem wyrażenia *to be afraid of*;
- nr 31, gdzie uczeń dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji, zakres leksyk. *przedmioty szkolne*;
- nr 29, gdzie uczeń dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji, zakres leksyk. *obowiązki domowe*;
- nr 28, gdzie uczeń uzupełnia lukę w wypowiedzi, zakres leksykalny przyimek *in*;
- nr 25, gdzie uczeń uzupełnia lukę w wypowiedzi, zakres leksykalny czasownik *sing*;
- nr 32, gdzie uczeń dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji, zakres leksykalny *czynności dnia codziennego*.

Osiem umiejętności uzyskało współczynniki łatwości charakterystyczne dla umiarkowanie trudnych, 12 było łatwych, a 1 bardzo łatwa. Najlepiej uczniowie poradzili sobie z zadaniami wymagającymi opanowania następujących umiejętności:

- nr 3, gdzie uczeń wskazuje rodzaj ubrania, zakres leksykalny *T-shirts and trousers*;
- nr 19, gdzie uczeń wybiera wyrażenie zgodne z ilustracją, zakres leksykalny *happy*;
- nr 2, gdzie uczeń wskazuje rodzaj jedzenia, zakres leksykalny *fish*;
- nr 5, gdzie uczeń porządkuje kolejność wypowiedzi, zakres leksykalny *rodzaje zabawek*;
- nr 8, gdzie uczeń porządkuje kolejność wypowiedzi, zakres leksykalny *dyscypliny sportu*;
- nr 4, gdzie uczeń wskazuje rodzaj sportu, zakres leksykalny *skateboard*;
- nr 7, gdzie uczeń porządkuje kolejność wypowiedzi, zakres leksykalny *meble i sprzęty*;
- nr 6, gdzie uczeń porządkuje kolejność wypowiedzi, zakres leksykalny *pory roku – zima*;
- nr 22, gdzie uczeń przyporządkowuje opis do ilustracji – *świętowanie urodzin*;
- nr 23, gdzie uczeń przyporządkowuje opis do ilustracji – *praca na lekcji*;
- nr 21, gdzie uczeń przyporządkowuje opis do ilustracji – *spędzanie czasu wolnego na dworze*;
- nr 24, gdzie uczeń przyporządkowuje opis do ilustracji – *sposoby spędzania czasu na plaży*;
- nr 20, gdzie uczeń wybiera wyrażenie zgodne z ilustracją, zakres leksykalny *windy and rainy*.

Przykładowymi ćwiczeniami, dotyczącymi stosowania zasad poprawnego budowania szyku wypowiedzi, są wszelkiego rodzaju zadania, w których uczniowie samodzielnie, w parach lub małych zespołach porządkują lub budują zdania z podanych przez nauczyciela wyrazów/zwrotów. Z uwagi na charakterystykę wiekową badanej grupy uczniów proponuje się częste i przekrojowe utrwalanie materiału powiązane z zabawą, ruchem lub rywalizacją. Uczniowie powinni mieć możliwość ćwiczenia umiejętności poprawnego budowania zdań oznajmujących, jak również pytających i przeczących, dzięki czemu będą mogli inicjować wymianę zdań w języku angielskim (zdania pytające), a nie tylko biernie czekać na zadanie „właściwego” pytania przez nauczyciela/lektora. Dobrym przykładem rozwijania gramatyki funkcjonalnej, nie opisowej, jest technika „Szybkich Pytań Po Angielsku” Montessori, którą można wykorzystać i modyfikować w zależności od znajomości słownictwa oraz struktur gramatycznych przez daną grupę uczniów. Jest to przykładowa technika rozsypanki wyrazowej z wykorzystaniem drewnianych bloczków, na których zapisane są pojedyncze słowa i podstawowe znaki interpunkcyjne. Nauczyciel/lektor może użyć innego, dostępnego materiału (np. papieru) w dowolnym formacie. Ćwiczenia, które można zaprojektować wykorzystując wyżej opisaną pomoc dydaktyczną, to m.in. tłumaczenie podanych zdań z języka polskiego na angielski, porządkowanie szyku wypowiedzi pojedynczego zdania z podanych elementów, podanie zdań

z luką/obrazkiem, który należy uzupełnić odpowiednim wyrazem, podanie początku zdania do uzupełnienia, przekształcanie zdań oznajmujących w zdania pytające lub przeczące, budowanie pytań do podanych odpowiedzi, budowanie dowolnych zdań przez uczniów do wyznaczonej liczby/czasu itp. Podane tu przykłady nie wyczerpują możliwości projektowania ćwiczeń językowych w oparciu o technikę rozsypanki wyrazowej, prezentują jedynie kilka wybranych sposobów ich wykorzystania.

Wyniki uzyskane przez uczniów w zakresie znajomości środków leksykalnych wskazują na potrzebę dalszego rozwijania wiadomości uczniów także w tym obszarze. Cechy psychofizyczne dzieci na etapie edukacji wczesnoszkolnej, takie jak ciekawość, energia i ekspresja, pozwalają pozytywnie łączyć nauczanie słownictwa przy zaangażowaniu wszystkich zmysłów, tj. wzroku, słuchu, dotyku, smaku oraz kinestezji i ciężkości. Nauczanie polisensoryczne daje szczególnie dobre efekty, gdyż pozwala uczniom kodować informacje kilkoma kanałami poznawczymi jednocześnie. Wykorzystując do pracy z dziećmi takie materiały dydaktyczne jak piosenki, rymowanki, wiersze czy wyliczanki w języku angielskim zawsze możemy połączyć je z ruchem, fonogestami, grafiką czy rekwizytami. Warto też pamiętać o wykorzystywaniu opowiadań, których rozumienie możemy dodatkowo wzmocnić ilustrowanymi planszami, rekwizytami, muzyką lub materiałem audio/wizualnym. Ważne jest, żeby nie ograniczyć się w nauczaniu słownictwa do kilku wybranych słów, np. rzeczowników z typowych dla tej grupy wiekowej obszarów tematycznych takich jak dom, rodzina czy szkoła, ale starać się słownictwo zróżnicować pod względem części mowy oraz zaprojektować ćwiczenia powtórkowe, które połączą nowe wiadomości z już nabytymi. Przykładem takiego ćwiczenia językowego mogą być mini-prezentacje cyklu „Bohater dnia”, w których uczniowie wykorzystując przygotowane przez siebie albumy zaprezentują swoją rodzinę, najlepszego przyjaciela, zainteresowania, mieszkanie/dom, ulubionego sportowca itp. Każdy temat może być tutaj opracowany jako osobne ćwiczenie powtórzeniowe, a forma prezentacji uczniowi na moment znaleźć się w centrum zainteresowania całej grupy. Inne ćwiczenia utrwalające poznany materiał leksykalny mogą mieć bardzo prostą formę i służyć dodatkowo jako rozgrzewka językowa na początku zajęć, np. praca z *flashcards* lub piłeczką, którą uczniowie przerzucając zadają sobie pytania.

Kolejne zagadnienie, któremu należy poświęcić szczególną uwagę to skuteczna komunikacja językowa. Rozwijanie umiejętności budowania poprawnego szyku wypowiedzi czy znajomość środków językowych ma bezpośredni wpływ na poprawne reagowanie językowe. Innymi słowy, im wyższe będą umiejętności uczniów w dwóch opisanych wcześniej zakresach, tym lepsza będzie poprawność reakcji w danej sytuacji językowej, ponieważ większe będą ich umiejętności recepcji i produkcji językowej. Oprócz tego niezbędne jest również zapoznanie uczniów z typowymi wyrażeniami dla danego kontekstu językowego i ćwiczenie ich poprzez wykorzystanie np. metody dramy. Dzięki opracowaniu i przedstawieniu scenki językowej na określony temat uczniowie tworzą bliskie autentycznemu wykorzystaniu języka ćwiczenia komunikacyjne. Mogą również rozwijać się obserwując model zaprezentowany przez nauczyciela/lektora przy użyciu np. materiału audiowizualnego lub scenki odegranej przez rówieśników w swojej klasie/grupie. Innym sposobem ćwiczenia poprawnego reagowania językowego może być prosta elicytacja odpowiedzi od uczniów, np. złoś koledze życzenia z okazji urodzin, chcesz się napić wody, podziękuj za pomoc, pożycz wszystkim wesółych Świąt Bożego Narodzenia itp.

Zachęcamy nauczycieli do dokonania analizy wyników swoich uczniów, w tym porównania ich osiągnięć z ogółem badanych. Uzyskane tą drogą informacje pomogą Państwu skuteczniej zaplanować i zorganizować proces kształcenia tak, aby dostosować go do wynikających z badań potrzeb uczniów.

Dziękujemy Państwu za udział w badaniach osiągnięć uczniów prowadzonych przez nasz Ośrodek. Ogromnie cenimy sobie Państwa zaangażowanie i cenne uwagi, które pozwalają nam doskonalić naszą pracę. Życzymy Państwu satysfakcji oraz samych sukcesów w nowym roku szkolnym i zapraszamy do dalszej współpracy.

Klasa III szkoły podstawowej język niemiecki

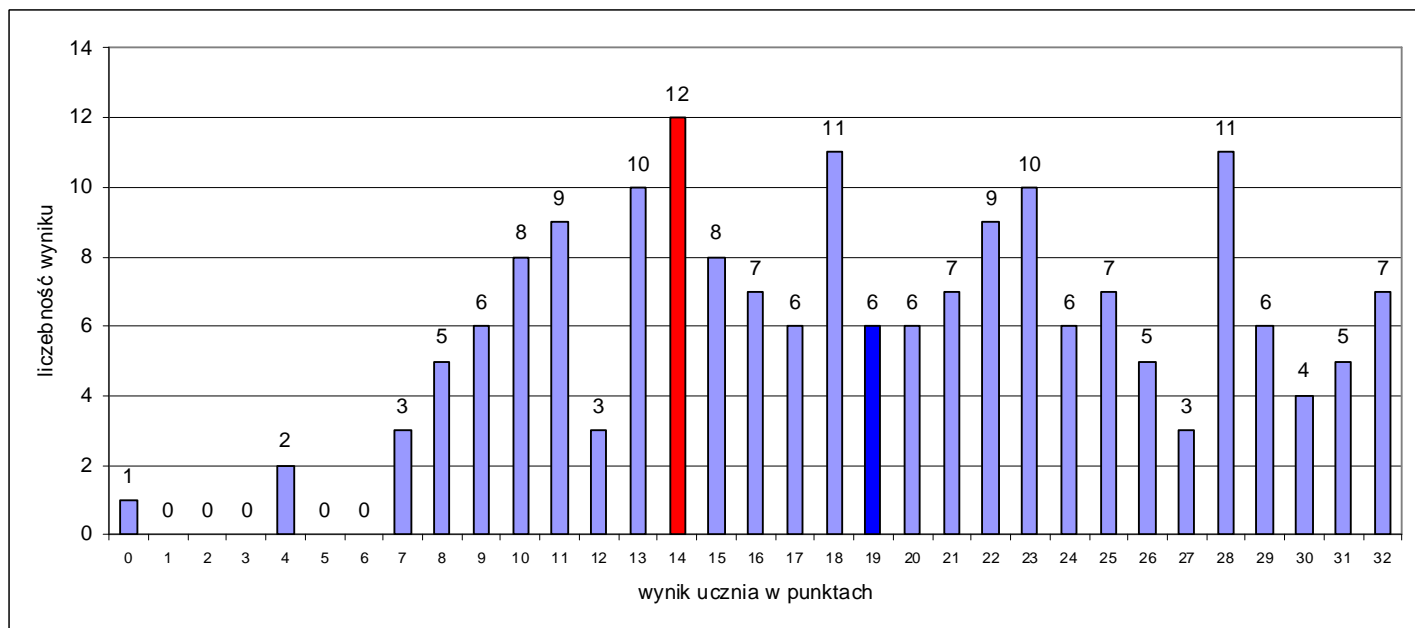
1. Informacje ogólne

Do badań osiągnięć uczniów klas III przystąpiło 9 szkół podstawowych. Uczniowie pisali test 20 maja 2015 r. Analizie poddano wyniki 183 uczniów z 12 klas.

2. Podstawowe miary empiryczne testu

Wskaźniki	Miary empiryczne ogół badanych	
Liczba badanych umiejętności ogółem	32	
Liczba badanych umiejętności z poziomu podstawowego	24	
Liczba badanych umiejętności z poziomu ponadpodstawowego	8	
Skala wyników testowania	0 – 32	
Rozstęp wyników uczniów	0 – 32	
Średni wynik testowania (średnia arytmetyczna) Rozstęp średnich wyników klas	19,06 12,11 – 25,42	
Mo – modalna , dominanta; wynik ucznia występujący najczęściej	14 pkt	
Me – mediana; wynik poniżej (i powyżej) którego znajduje się 50% wyników uczniów	19 pkt	
Współczynnik łatwości testu Rozstęp współczynników łatwości testu dla klas	0,60 0,38 – 0,79	
Liczba umiejętności w poszczególnych przedziałach norm współczynnika łatwości	0,00 - 0,19 bardzo trudne	0
	0,20 - 0,49 trudne	10
	0,50 - 0,69 umiarkowanie trudne	11
	0,70 - 0,89 łatwe	11
	0,90 - 1,00 bardzo łatwe	0

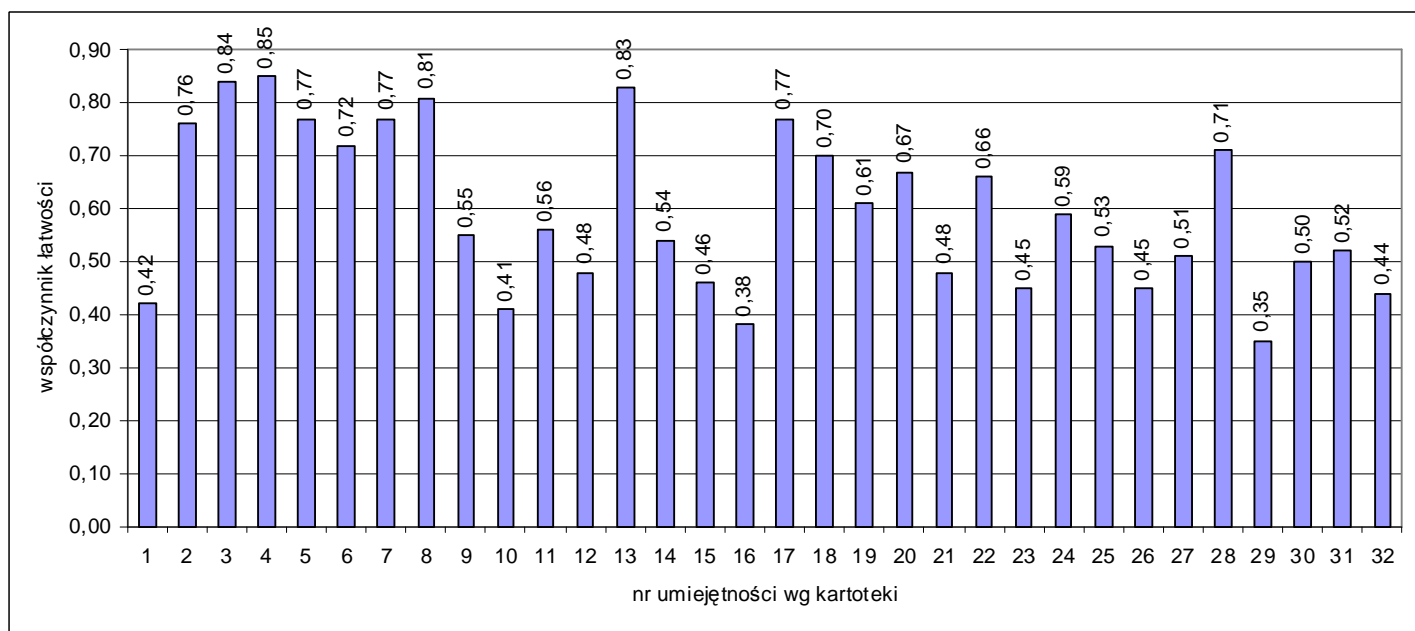
3. Rozkład wyników uczniów

Rozkład wyników badanych klas ilustruje tabela:

Współczynnik łatwości testu dla klasy	0,00 – 0,19 bardzo trudny	0,20 – 0,49 trudny	0,50 – 0,69 umiarkowanie trudny	0,70 – 0,89 łatwy	0,90 – 1,00 bardzo łatwy
Liczba klas	0	5	3	4	0

4. Łatwość umiejętności

Nr zad.	Nr umiej.	Badane umiejętności Uczeń potrafi:	Współ. łatwości	Rozstęp dla klas
1.1	1	wskazuje rodzaj pokrewieństwa – zakres leksykalny <i>Schwestern</i> .	0,42	0,00-0,84
1.2	2	wskazuje rodzaj jedzenia – zakres leksykalny <i>Fisch</i> .	0,76	0,40-0,93
1.3	3	wskazuje rodzaj ubrania – zakres leksykalny <i>T-Shirts und Hosen</i> .	0,84	0,61-1,00
1.4	4	wskazuje rodzaj sportu – zakres leksykalny <i>Skateboard</i> .	0,85	0,67-1,00
2.1	5	porządkuje kolejność wypowiedzi – zakres leksykalny: rodzaje zabawek.	0,77	0,33-1,00
2.2	6	porządkuje kolejność wypowiedzi – zakres leksykalny: pory roku, zima.	0,72	0,22-0,96
2.3	7	porządkuje kolejność wypowiedzi – zakres leksykalny: meble i sprzęty.	0,77	0,39-1,00
2.4	8	porządkuje kolejność wypowiedzi – zakres leksykalny: dyscypliny sportu.	0,81	0,47-1,00
3.1	9	dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji – zakres leksykalny: określanie położenia.	0,55	0,24-0,87
3.2	10	dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji – zakres leksykalny: sposoby spędzania czasu wolnego.	0,41	0,11-0,68
3.3	11	dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji – zakres leksykalny: wyrażanie zakazu.	0,56	0,18-0,75
3.4	12	dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji – zakres leksykalny: pytanie o cenę.	0,48	0,29-0,79
4.1	13	porządkuje szyk wypowiedzi w zdaniu z użyciem czasu teraźniejszego – <i>Prasen</i> .	0,83	0,67-1,00
4.2	14	porządkuje szyk wypowiedzi w zdaniu z użyciem zaimka pytającego <i>Wo</i> .	0,54	0,17-0,94
4.3	15	porządkuje szyk wypowiedzi w zdaniu z użyciem czasownika <i>essen</i> .	0,46	0,28-0,74
4.4	16	porządkuje szyk wypowiedzi w zdaniu z użyciem zaimka pytającego <i>Was</i> .	0,38	0,00-0,94
5.1	17	wybiera wyrażenie zgodne z ilustracją – zakres leksykalny <i>ein Spielplatz</i> .	0,77	0,44-1,00
5.2	18	wybiera wyrażenie zgodne z ilustracją – zakres leksykalny <i>ein Nashorn</i> .	0,70	0,33-0,95
5.3	19	wybiera wyrażenie zgodne z ilustracją – zakres leksykalny <i>frohlich</i> .	0,61	0,28-0,92
5.4	20	wybiera wyrażenie zgodne z ilustracją – zakres leksykalny <i>Der Wind weht, es regnet</i> .	0,67	0,23-0,96
6.1	21	przyporządkowuje opis do ilustracji – spędzanie czasu wolnego na dworze.	0,48	0,13-0,71
6.2	22	przyporządkowuje opis do ilustracji – świętowanie urodzin.	0,66	0,36-0,83
6.3	23	przyporządkowuje opis do ilustracji – praca na lekcji.	0,45	0,07-0,75
6.4	24	przyporządkowuje opis do ilustracji – sposoby spędzania czasu na plaży.	0,59	0,00-0,84

7.1	25	uzupełnia lukę w wypowiedzi – zakres leksykalny czasownik <i>kaufe</i> .	0,53	0,15-0,96
7.2	26	uzupełnia lukę w wypowiedzi – zakres leksykalny rzeczownik <i>ein Tisch</i> .	0,45	0,18-0,74
7.3	27	uzupełnia lukę w wypowiedzi – zakres leksykalny przymiotnik <i>nett</i> .	0,51	0,11-0,68
7.4	28	uzupełnia lukę w wypowiedzi – zakres leksykalny przyimek <i>in</i> .	0,71	0,33-1,00
8.1	29	<i>dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji – zakres leksykalny rodzina, pytanie o wiek.</i>	0,35	0,06-0,75
8.2	30	<i>dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji – zakres leksykalny środki transportu.</i>	0,50	0,11-0,87
8.3	31	<i>dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji – zakres leksykalny czas wolny.</i>	0,52	0,18-0,79
8.4	32	<i>dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji – zakres leksykalny zakupy.</i>	0,44	0,00-0,75

Uwaga: kursywą zapisano umiejętności ponadpodstawowe.

5. Wyniki w skali staninowej

Stanin	Wynik ucznia
1 – wynik najniższy	0 – 7
2 – wynik bardzo niski	8 – 9
3 – wynik niski	10 – 12
4 – wynik niżej średni	13 – 15
5 – wynik średni	16 – 20
6 – wynik wyżej średni	21 – 24
7 – wynik wysoki	25 – 28
8 – wynik bardzo wysoki	29 – 30
9 – wynik najwyższy	31 – 32

6. Komentarz autora testu

Test składał się z 8 zadań, które sprawdzały poziom opanowania przez uczniów 32 umiejętności zgodnych z podstawą programową dla I etapu kształcenia ogólnego. Spośród nich 8 zostały zakwalifikowane przez autora do poziomu ponadpodstawowego a pozostałe 24 do poziomu podstawowego. Za poprawne wykonanie wszystkich zadań można było łącznie otrzymać 32 punkty.

Test rozwiązywało 183 uczniów klas III z 9 szkół podstawowych. Uzyskali oni średnio 60% punktów możliwych do zdobycia, zatem test okazał się umiarkowanie trudny. Fakt ten potwierdzają otrzymane wartości miar tendencji centralnej. Podczas tegorocznych badań mediana wyniosła 19 punktów i była porównywalna ze średnim wynikiem testowania, wynoszącym 19,06 punktów, zaś modalna przyjęła wartość 14 punktów i była znacznie niższa od średniej. Oznacza to, że najczęściej występujące wyniki uczniów były mniejsze niż średnia. Rozstęp wyników połowy piszących, których osiągnięcia były niższe niż średnia, wyniósł aż 19 pkt, zaś w przypadku tzw. „lepszej połowy” 13 pkt. Rozkład wyników uczniów jest zbliżony do wielomodalnego. W grupie wyników średnich i wysokich można zauważyć wypiętrzenia, świadczące o dużym zróżnicowaniu osiągnięć uczniów.

Uzyskane wyniki pokazują zróżnicowanie między uczniami oraz klasami. Rozstęp wyników uczniów wyniósł 32 punkty. Najniższy wynik – 0 punktów – uzyskał 1 uczeń, najwyższy, 32 punkty, 7 uczniów. Trzecioklasiści, którzy uzyskali od 0 do 12 punktów – znajdują się w obszarze wyników niskich. Piszący, których wynik testu wyniósł od 13 do 24 punktów są w obszarze wyników średnich,

a ci którzy uzyskali 25 punktów i więcej są w obszarze wyników wysokich. Dla 5 klas test był trudny, a dla 3 klas umiarkowanie trudny. Dla pozostałych 4 klas test był łatwy. Dla żadnej z testowanych klas test nie okazał się bardzo trudny ani bardzo łatwy. Uczniowie najsłabszej z klas otrzymali łącznie 38% punktów możliwych do zdobycia, natomiast najlepszej 79%. Zwraca uwagę również rozstęp wyników pomiędzy klasami w poziomie opanowania przez uczniów poszczególnych umiejętności. W przypadku 4 z nich rozpiętość ta przekracza 80%. Oznacza to, że nie tyle umiejętność była trudna, ile że została ona opanowana przez uczniów jednych klas – natomiast innych, niestety, nie.

Spośród wszystkich badanych umiejętności żadna nie była dla uczniów bardzo trudna. Trudnymi okazało się 10 umiejętności:

- nr 29, gdzie uczeń dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji – zakres leksykalny *rodzina, pytanie o wiek*;
- nr 16, gdzie uczeń porządkuje szyk wypowiedzi w zdaniu z użyciem zaimka pytającego *Was*;
- nr 10, gdzie uczeń dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji – zakres leksykalny: sposoby spędzania czasu wolnego ;
- nr 1, gdzie uczeń wskazuje rodzaj pokrewieństwa – zakres leksykalny *Schwestern*
- nr 32, gdzie uczeń dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji – zakres leksykalny *zakupy*;
- nr 23, gdzie uczeń przyporządkowuje opis do ilustracji – praca na lekcji;
- nr 26, gdzie uczeń uzupełnia lukę w wypowiedzi – zakres leksykalny rzeczownik *ein Tisch*;
- nr 15, gdzie uczeń porządkuje szyk wypowiedzi w zdaniu z użyciem czasownika *Essen*;
- nr 12, gdzie uczeń dopasowuje reakcję adekwatną do sytuacji – zakres leksykalny: pytanie o cenę;
- nr 21, gdzie uczeń przyporządkowuje opis do ilustracji – spędzanie czasu wolnego na dworze.

Jedenaście umiejętności uzyskało współczynniki łatwości charakterystyczne dla umiarkowanie trudnych, 11 było łatwych, a żadna umiejętność nie okazała się bardzo łatwa. Najlepiej uczniowie poradzili sobie z zadaniami wymagającymi opanowania następujących umiejętności:

- nr 4, wskazuje rodzaj sportu – zakres leksykalny *Skateboard*.;
- nr 3, wskazuje rodzaj ubrania – zakres leksykalny *T-Shirts und Hosen*.;
- nr 13, porządkuje szyk wypowiedzi w zdaniu z użyciem czasu teraźniejszego – *Präsens*;
- nr 8, porządkuje kolejność wypowiedzi – zakres leksykalny: dyscypliny sportu.;
- nr 5, porządkuje kolejność wypowiedzi – zakres leksykalny: rodzaje zabawek;
- nr 7, porządkuje kolejność wypowiedzi – zakres leksykalny: meble i sprzęty;
- nr 17, wybiera wyrażenie zgodne z ilustracją – zakres leksykalny *ein Spielplatz*;
- nr 2, wskazuje rodzaj jedzenia – zakres leksykalny *Fisch*;
- nr 6, porządkuje kolejność wypowiedzi – zakres leksykalny: pory roku, zima;
- nr 28, uzupełnia lukę w wypowiedzi – zakres leksykalny przyimek *in*;
- nr 18, wybiera wyrażenie zgodne z ilustracją – zakres leksykalny *ein Nashorn*.

Przykładowymi ćwiczeniami, dotyczącymi stosowania zasad poprawnego budowania szyku wypowiedzi, są wszelkiego rodzaju zadania, w których uczniowie samodzielnie, w parach lub małych zespołach porządkują lub budują zdania z podanych przez nauczyciela wyrazów/zwrotów. Z uwagi na charakterystykę wiekową badanej grupy uczniów zaleca się częste i przekrojowe utrwalanie materiału powiązane z zabawą, ruchem lub rywalizacją. Uczniowie powinni mieć możliwość ćwiczenia umiejętności poprawnego budowania zdań oznajmujących, jak również pytających i przeczących, dzięki czemu będą mogli inicjować wymianę zdań w języku niemieckim (zdania pytające), a nie tylko biernie czekać na zadanie „właściwego” pytania przez nauczyciela/lektora.

Dobrym przykładem rozwijania gramatyki funkcjonalnej, nie opisowej, jest technika rozsypanki wyrazowej, którą można wykorzystać i modyfikować w zależności od znajomości słownictwa oraz struktur gramatycznych przez daną grupę uczniów. Nauczyciel/lektor może użyć drewnianych bloczków lub innego, dostępnego materiału (np. papieru) w dowolnym formacie, na których zapisane będą pojedyncze słowa i podstawowe znaki interpunkcyjne. Ćwiczenia, które można zaprojektować wykorzystując wyżej opisaną pomoc dydaktyczną, to m.in. tłumaczenie podanych zdań z języka polskiego na niemiecki, porządkowanie szyku wypowiedzi pojedynczego zdania z podanych elementów, podanie zdań z luką/obrazkiem, który należy uzupełnić odpowiednim wyrazem, podanie początku zdania do uzupełnienia, przekształcanie zdań oznajmujących w zdania pytające lub

przeczące, budowanie pytań do podanych odpowiedzi, budowanie dowolnych zdań przez uczniów do wyznaczonej liczby/czasu itp. Podane tu przykłady nie wyczerpują możliwości projektowania ćwiczeń językowych w oparciu o technikę rozsypanki wyrazowej, prezentują jedynie kilka wybranych sposobów ich wykorzystania.

W zakresie rozwijania znajomości środków leksykalnych należy wykorzystać cechy psychofizyczne dzieci na etapie edukacji wczesnoszkolnej, takie jak ciekawość, energia i ekspresja, które pozwalają pozytywnie łączyć nauczanie słownictwa przy zaangażowaniu wszystkich zmysłów, tj. wzroku, słuchu, dotyku, smaku oraz kinestezji i ciężkości. Nauczanie polisensoryczne daje szczególnie dobre efekty, gdyż pozwala uczniom kodować informacje kilkoma kanałami poznawczymi jednocześnie. Wykorzystując do pracy z dziećmi takie materiały dydaktyczne, jak piosenki, rymowanki, wiersze czy wyliczanki w języku niemieckim zawsze możemy połączyć je z ruchem, fonogestami, grafiką czy rekwizytami. Warto też pamiętać o wykorzystywaniu opowiadań, których rozumienie możemy dodatkowo wzmocnić ilustrowanymi planszami, rekwizytami, muzyką lub materiałem audio/wizualnym. Ważne jest, żeby nie ograniczyć się w nauczaniu słownictwa do kilku wybranych słów, np. rzeczowników z typowych dla tej grupy wiekowej obszarów tematycznych takich jak dom, rodzina czy szkoła, ale starać się słownictwo zróżnicować pod względem części mowy oraz zaprojektować ćwiczenia powtórkowe, które połączą nowe wiadomości z już nabytymi. Przykładem takiego ćwiczenia językowego mogą być mini-prezentacje cyklu „Bohater dnia”, w których uczniowie wykorzystując przygotowane przez siebie albumy zaprezentują swoją rodzinę, najlepszego przyjaciela, zainteresowania, mieszkanie/dom, ulubionego sportowca itp. Każdy temat może być tutaj opracowany jako osobne ćwiczenie powtórzeniowe, a forma prezentacji pozwoli uczniowi na moment znaleźć się w centrum zainteresowania całej grupy. Inne ćwiczenia utrwalające poznany materiał leksykalny mogą mieć bardzo prostą formę i służyć dodatkowo jako rozgrzewka językowa na początku zajęć, np. praca z kartami obrazkowymi do nauki słownictwa lub piłeczką, którą uczniowie przerzucając zadają sobie pytania.

Kolejne zagadnienie, któremu należy poświęcić szczególną uwagę to skuteczna komunikacja językowa. Rozwijanie umiejętności budowania poprawnego szyku wypowiedzi czy znajomość środków językowych ma bezpośredni wpływ na poprawne reagowanie językowe. Innymi słowy, im wyższe będą umiejętności uczniów w dwóch opisanych wcześniej zakresach, tym lepsza będzie poprawność reakcji w danej sytuacji językowej, ponieważ większe będą ich umiejętności recepcji i produkcji językowej. Oprócz tego niezbędne jest również zapoznanie uczniów z typowymi wyrażeniami dla danego kontekstu językowego i ćwiczenie ich poprzez wykorzystanie np. metody dramy. Dzięki opracowaniu i przedstawieniu scenki językowej na określony temat uczniowie tworzą bliskie autentycznemu wykorzystaniu języka ćwiczenia komunikacyjne. Mogą również rozwijać się obserwując model zaprezentowany przez nauczyciela/lektora przy użyciu np. materiału audiowizualnego lub scenki odegranej przez rówieśników w swojej klasie/grupie. Innym sposobem ćwiczenia poprawnego reagowania językowego może być prosta elicytacja odpowiedzi od uczniów, np. złóż koledze życzenia z okazji urodzin, chcesz się napić wody, podziękuj za pomoc, pożycz wszystkim wesołych Świąt Bożego Narodzenia itp.

Zachęcamy nauczycieli do dokonania analizy wyników swoich uczniów, w tym porównania ich osiągnięć z ogółem badanych. Uzyskane tą drogą informacje pomogą Państwu skuteczniej zaplanować i zorganizować proces kształcenia tak, aby dostosować go do wynikających z badań potrzeb uczniów.

Dziękujemy Państwu za udział w badaniach osiągnięć uczniów prowadzonych przez nasz Ośrodek. Ogromnie cenimy sobie Państwa zaangażowanie i cenne uwagi, które pozwalają nam doskonalić naszą pracę. Życzymy Państwu satysfakcji oraz samych sukcesów w nowym roku szkolnym i zapraszamy do dalszej współpracy.

Klasa V szkoły podstawowej język polski

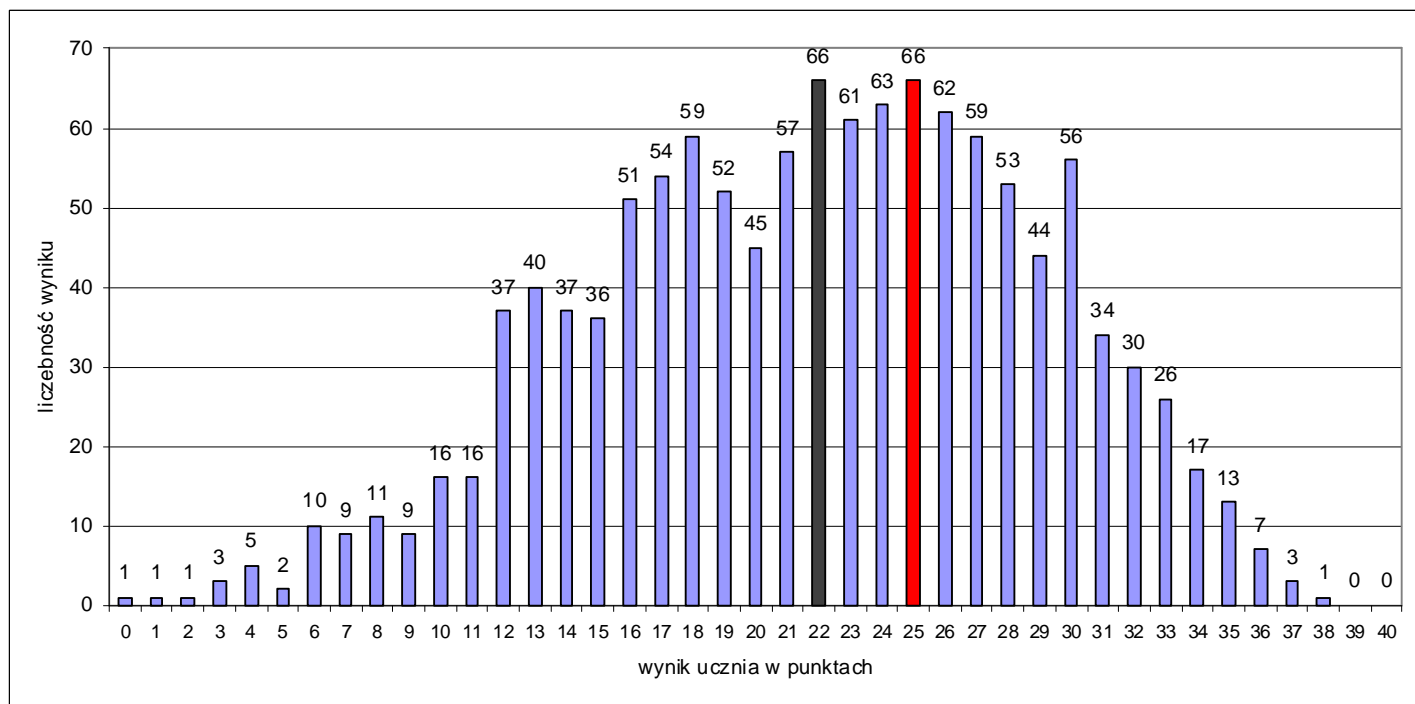
1. Informacje ogólne

Do badań osiągnięć uczniów klas V przystąpiło 45 szkół podstawowych. Uczniowie pisali test 13 maja 2015 r. Analizie poddano wyniki 1213 uczniów z 71 klas.

2. Podstawowe miary empiryczne testu

Wskaźniki	Miary empiryczne ogół badanych	
Liczba badanych umiejętności ogółem	39	
Liczba badanych umiejętności z poziomu podstawowego	29	
Liczba badanych umiejętności z poziomu ponadpodstawowego	10	
Skala wyników testowania	0 – 40	
Rozstęp wyników uczniów	0 – 38	
Średni wynik testowania (średnia arytmetyczna)	21,88	
Rozstęp średnich wyników klas	14,29 – 28,00	
Mo – modalna, dominanta; wynik ucznia występujący najczęściej	22 pkt i 25 pkt	
Me – mediana; wynik poniżej (i powyżej) którego znajduje się 50% wyników uczniów	22 pkt	
Współczynnik łatwości testu	0,55	
Rozstęp współczynników łatwości testu dla klas	0,36 – 0,70	
Liczba umiejętności w poszczególnych przedziałach norm współczynnika łatwości	0,00 - 0,19 bardzo trudne	3
	0,20 - 0,49 trudne	13
	0,50 - 0,69 umiarkowanie trudne	11
	0,70 - 0,89 łatwe	9
	0,90 - 1,00 bardzo łatwe	3

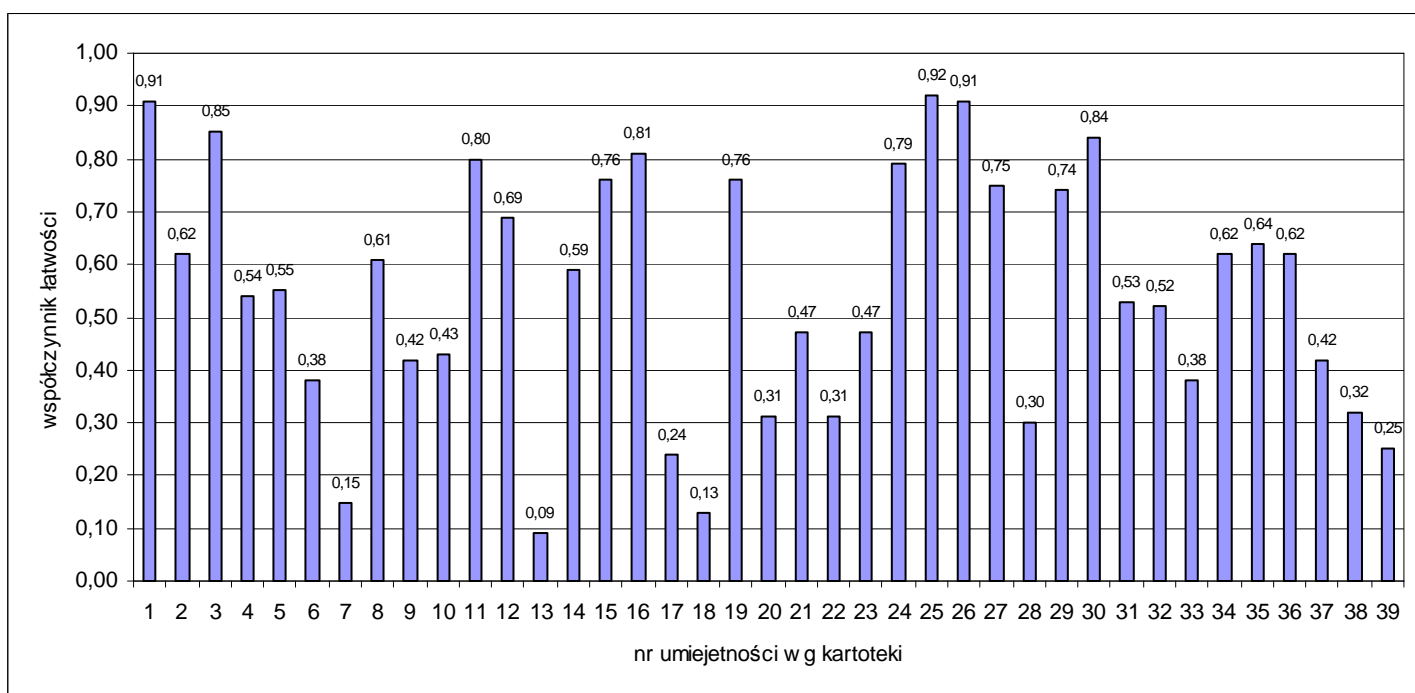
3. Rozkład wyników uczniów i klas

Rozkład wyników badanych klas ilustruje tabela:

Współczynnik łatwości testu dla klasy	0,00 – 0,19 bardzo trudny	0,20 – 0,49 trudny	0,50 – 0,69 umiarkowanie trudny	0,70 – 0,89 łatwy	0,90 – 1,00 bardzo łatwy
Liczba klas	0	21	49	1	0

4. Łatwość umiejętności

Nr zad.	Nr umiej.	Sprawdzana umiejętność Uczeń potrafi:	Współ. łatwości	Rozstęp dla klas
1.	1.	zlokalizować informację w tekście	0,91	0,64 – 1,00
2.	2.	wskazać źródło informacji	0,62	0,20 – 1,00
3.	3.	określić funkcję wielokropka	0,85	0,50 – 1,00
4.	4.	wskazać synonim wraz z uzasadnieniem	0,54	0,14 – 0,87
5.	5.	<i>ocenić prawdziwość stwierdzeń</i>	0,55	0,25 – 1,00
6.	6.	określić funkcję wyrazów wraz z uzasadnieniem	0,38	0,00 – 0,86
7.	7.	<i>określić charakter tekstu wraz z uzasadnieniem</i>	0,15	0,00 – 0,64
8.	8.	wskazać narratora wraz z wyjaśnieniem	0,61	0,14 – 0,88
9.	9.	uporządkować wydarzenia w układzie chronologicznym	0,42	0,11 – 0,72
10.	10.	wskazać wypowiedzenie, w którym narrator ujawnia się bezpośrednio	0,43	0,15 – 0,86
11.	11.	<i>określić charakter zdania</i>	0,80	0,50 – 1,00
12.	12.	zlokalizować zdanie z brakującym przecinkiem	0,69	0,38 – 1,00
13.	13.	<i>wnioskować na podstawie dwóch tekstów źródłowych</i>	0,09	0,00 – 0,43
14.	14.	zidentyfikować wypowiedź bohatera lirycznego	0,59	0,15 – 0,94
15.	15.	<i>wnioskować na podstawie wypowiedzi podmiotu lirycznego</i>	0,76	0,33 – 1,00
16.	16.	wskazać określenie nastroju wiersza wraz z uzasadnieniem	0,81	0,44 – 1,00
17.	17.	<i>zidentyfikować wypowiedzi zgodne z tekstem</i>	0,24	0,00 – 0,71
18.	18.	<i>określić prawdziwość stwierdzeń na temat funkcji środków poetyckich</i>	0,13	0,00 – 0,48
19.	19.	określić charakter wypowiedzi aktora	0,76	0,36 – 1,00
20.	20.	poprawnie deklinować rzeczowniki	0,31	0,00 – 0,73
21.	21.	<i>wnioskować na podstawie dwóch różnych tekstów źródłowych</i>	0,47	0,13 – 0,86
22.	22.	dobrać synonimy do wskazanych wyrazów	0,31	0,00 – 0,93

23.	23.	określić prawdziwość podanych stwierdzeń nt. tekstu ikonograficznego	0,47	0,09 – 0,79
24.	24.	zwrócić się do adresata (wprost lub bezpośrednio) oraz podpisać kartkę przez nadawcę	0,79	0,40 – 1,00
	25.	zredagować tekst zgodnie z treścią polecenia	0,92	0,67 – 1,00
	26.	zachować spójność wypowiedzi	0,91	0,50 – 1,00
	27.	przestrzegać poprawności językowej i stylistycznej	0,75	0,42 – 1,00
	28.	przestrzegać poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej	0,30	0,00 – 0,91
25.	29.	zachować zgodność całości pracy z tematem	0,74	0,00 – 1,00
	30.	przyjąć strategię uczestnika lub świadka (osobisty charakter wypowiedzi – narracja w 1. os.)	0,84	0,11 – 1,00
	31.	wprowadzić elementy wskazujące na formę dziennika (codziennosc zapisów – daty lub kolejne dni tygodnia; chronologiczny układ zdarzeń)	0,53	0,05 – 1,00
	32.	wprowadzić spontaniczną reakcję na wydarzenia (zapis myśli, uczuć; opisy np. miejsc, obyczajów, ludzi, zdarzeń)	0,52	0,00 – 1,00
	33.	zrealizować temat zgodnie z przyjętą i uzasadnioną koncepcją – oryginalność wypowiedzi	0,38	0,00 – 1,00
	34.	logicznie uporządkować tekst (nie pojawiają się nieuzasadnione powtórzenia)	0,62	0,00 – 1,00
	35.	zachować spójność tekstu (istnieją stylistyczne nawiązania między częściami tekstu) i jego logiczne uporządkowanie (nie pojawiają się nieuzasadnione powtórzenia treści)	0,64	0,09 – 1,00
	36.	stosować poprawne (pod względem znaczeniowym) słownictwo, również w związkach frazeologicznych	0,62	0,11 – 1,00
	37.	poprawnie odmieniać wyrazy oraz łączyć je w zdania	0,42	0,00 – 0,85
	38.	pisać poprawnie pod względem ortograficznym	0,32	0,06 – 0,65
	39.	pisać poprawnie pod względem interpunkcyjnym	0,25	0,00 – 0,62

Uwaga: kursywą zapisano umiejętności ponadpodstawowe.

5. Wyniki w skali staninowej

Stanin	Wynik ucznia	Wynik klasy
1 – wynik najniższy	0 – 8	14,29 – 15,17
2 – wynik bardzo niski	9 – 12	15,33 – 16,91
3 – wynik niski	13 – 15	17,14 – 18,67
4 – wynik niżej średni	16 – 19	18,71 – 20,52
5 – wynik średni	20 – 23	21,50 – 23,47
6 – wynik wyżej średni	24 – 27	23,50 – 24,40
7 – wynik wysoki	28 – 29	24,53 – 25,36
8 – wynik bardzo wysoki	30 – 32	25,45 – 26,46
9 – wynik najwyższy	33 – 38	26,67 – 28,00

6. Komentarz autorów testu

Test klas V z języka polskiego składał się z 25 zadań sprawdzających ogółem 39 umiejętności: 29 z poziomu podstawowego oraz 10 z poziomu ponadpodstawowego. Sprawdzał on, w jakim stopniu absolwent klasy piątej spełnia wymagania z zakresu języka polskiego określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla II etapu edukacyjnego. Uczeń mógł zdobyć 40 pkt, udzielając poprawnych odpowiedzi do: 12 zadań wielokrotnego wyboru, 5 zadań otwartych (w tym 3 krótkiej odpowiedzi i 2 rozszerzonej odpowiedzi), 3 zadania typu prawda/fałsz i 5 zadań na dobieranie. Test badał rozumienie tekstu publicystycznego, ikonicznego (komiks) oraz dwóch tekstów literackich – epickiego i lirycznego na poziomie dosłownym i przenośnym, a także umiejętność pisania kartki pocztowej oraz tworzenia wpisów w osobistym dzienniku z dwudniowych „spotkań” z komputerem.

Test pisało łącznie 1213 uczniów. Uzyskali oni średnio 55% punktów możliwych do zdobycia, co oznacza, że test „Wróg czyha w sieci” okazał się umiarkowanie trudny. Modalna przyjęła wartości 22 i 25 pkt, mediana 22 pkt. Obie te miary empiryczne są porównywalne ze średnią arytmetyczną, która wyniosła 21,88 pkt. Rozkład wyników uczniów jest lekko lewoskośny. Zatem liczba uczniów, którzy uzyskali niskie wyniki była mniejsza od liczby uczniów z wynikami wysokimi.

Najniższy wynik – 0 pkt – uzyskał 1 uczeń. Nikt z badanych uczniów nie uzyskał 40 punktów. Najwyższym wynikiem było 38 pkt, które zdobył również 1 uczeń, w związku z tym rozstęp wyników piątoklasistów wyniósł 38 punktów. Piszący, którzy uzyskali od 0 do 15 pkt znaleźli się w obszarze wyników niskich (234 uczniów). W obszarze wyników średnich (16-27pkt) znalazło się 695 uczniów, a 284 w obszarze wyników wysokich (28-38 pkt). Wyniki tylko jednej klasy pozwoliły na ocenienie testu jako łatwy. Test okazał się trudny dla 21 klas i umiarkowanie trudny dla 49. Uczniowie najstarszej z klas otrzymali łącznie 36% pkt możliwych do zdobycia, natomiast najlepszej 70%. Rozstęp wyników klas dla poszczególnych umiejętności aż w trzynastu z nich wynosi co najmniej 80%.

Wśród wszystkich badanych umiejętności 3 uzyskały współczynniki łatwości charakterystyczne dla zadań bardzo trudnych. Najwięcej kłopotów uczniowie mieli z zadaniem 13 (współczynnik łatwości 0,09), polegającym na porównaniu dwóch tekstów źródłowych (publicystycznego i literackiego) oraz wyciągnięciu na ich podstawie wniosków dotyczących zdrowia i skutków braku rozważli. W obszarze zadań bardzo trudnych znalazły się: zadanie 7 (współczynnik łatwości 0,15) – określenie charakteru tekstu i uzasadnienie dokonania wyboru oraz zadanie 18 (współczynnik łatwości 0,13), w którym uczeń musiał rozpoznać środki poetyckie i określić prawdziwość stwierdzeń na temat ich funkcji w utworze. Wszystkie te zadania badały umiejętności ponadpodstawowe.

Trzydzieści zadań otrzymało status zadań trudnych. Były to zadania:

- nr 17 – zidentyfikowanie wypowiedzi zgodnie z tekstem (współczynnik łatwości 0,24);
- nr 20 – poprawne deklinowanie rzeczowników (współczynnik łatwości 0,31);

- nr 22 – dobieranie synonimów do wskazanych wyrazów (współczynnik łatwości 0,31);
- nr 6 – określanie funkcji wyrazów w zdaniu wraz z uzasadnieniem (współczynnik łatwości 0,38);
- nr 9 – uporządkowanie wydarzeń w układzie chronologicznym (współczynnik łatwości 0,42);
- nr 10 – wskazanie wypowiedzenia, w którym narrator ujawnia się bezpośrednio (współczynnik łatwości 0,43);
- nr 21 – wnioskowanie na podstawie dwóch różnych tekstów źródłowych (notatka encyklopedyczna i komiks) – współczynnik łatwości 0,47;
- nr 23 – określanie prawdziwości podanych stwierdzeń nt. tekstu ikonograficznego (współczynnik łatwości 0,47).

Trudność sprawiło również uczniom w zadaniach rozszerzonej odpowiedzi (kartka pocztowa i dziennik) przestrzeganie poprawności interpunkcyjnej i ortograficznej (średni współczynnik łatwości 0,29). Piątoklasiści mieli problemy z poprawnym odmienianiem wyrazów, łączeniem ich w zdania (współczynnik łatwości 0,42) oraz zrealizowaniem tematu wypracowania zgodnie z przyjętą i uzasadnioną koncepcją, pamiętając jednocześnie o oryginalności wypowiedzi (współczynnik łatwości 0,38).

Współczynnik łatwości charakterystyczny dla umiejętności umiarkowanie trudnych uzyskało 11 badanych umiejętności, łatwych było 9, a bardzo łatwych 3. Było to zlokalizowanie informacji w tekście (współczynnik łatwości 0,91) oraz zredagowanie tekstu kartki pocztowej zgodnie z treścią polecenia (współczynnik łatwości 0,92) i zachowanie spójności wypowiedzi (współczynnik łatwości 0,91). Nie sprawiło uczniom kłopotu określenie nastroju wiersza, funkcji znaku interpunkcyjnego, charakteru zdania (rozdzielenie aforyzmu, przysłowia, cytatu, wniosku, a także przyjęcie strategii uczestnika zdarzeń i nadanie wypowiedzi osobistego charakteru (średni współczynnik łatwości 0,83).

Konstrukcja kilku zadań została celowo utrudniona ze względu na nowy typ zadań funkcjonujących w narzędziach egzaminacyjnych oraz nowe tendencje w pomiarze dydaktycznym. Były to zadania, w których uczeń między innymi analizował i interpretował teksty kultury, nazywał swoje reakcje czytelnicze, odbierał różne teksty na poziomie dosłownym i przenośnym, rozpoznawał środki poetyckie i objaśniał ich rolę, a także tworzył spójne wypowiedzi na tematy związane z rzeczywistością i poznanymi tekstami kultury.

Wyniki tegorocznych badań pokazują, że uczniowie mają problemy z rozwiązywaniem zadań sprawdzających funkcjonalne wykorzystanie wiadomości z zakresu świadomości językowej (z zakresu leksyki i fleksji w zadaniach krótkiej odpowiedzi oraz fleksji i składni – w zadaniu otwartym). W związku z tym nadal warto byłoby ćwiczyć umiejętność funkcjonalnego posługiwania się językiem, zwłaszcza w pracy z różnymi tekstami kultury (element komparatystyki). Sprawność ta jest bardzo ważna dla komunikowania się z innymi i niezbędna zarówno w życiu codziennym, jak i w dalszym kształceniu. Warto więc wzbogacić uczniowski warsztat pracy w dodatkowe materiały ćwiczeniowe, np. karty pracy do tekstów kultury z zadaniami z gramatyki funkcjonalnej.

Więcej czasu warto byłoby także poświęcić na lekcjach na doskonalenie umiejętności argumentowania i wnioskowania. Jest to sprawność niezbędna zarówno przy tworzeniu logicznie uporządkowanych tekstów, jak i w trakcie analizy i interpretacji różnych utworów, zwłaszcza literackich. Umiejętność tę winni doskonalić także nauczyciele innych przedmiotów (zgodnie z wymaganiami zawartymi m.in. w podstawie programowej historii czy przyrody). Warto zatem przygotować uczniom dodatkowe ćwiczenia z tego zakresu do zajęć poświęconych pracy z różnorodnymi tekstami na różnych przedmiotach nauczania (w ramach integracji międzyprzedmiotowej).

Absolwenci klas piątych nie poradzili sobie także z określaniem funkcji wskazanych środków językowych (zadanie 6. i 10.). Najniższy współczynnik łatwości osiągnęło jednak zadanie 18. – określanie funkcji środków artystycznych. Jak wskazuje szkolna praktyka, uczniowie znają środki stylistyczne i ogólne funkcje im przypisywane. Tymczasem funkcje środka stylistycznego należy określać na konkretnym tekście – w aspekcie indywidualizacji nauczania. Warto, żeby w czasie analizy i interpretacji różnych tekstów pytaniu – jaki środek stylistyczny zastosował autor – częściej towarzyszyło pytanie o to, w jakim celu to zrobił (patrz: metoda przewodniego tekstu).

Problemem dla tegorocznych piątoklasistów okazało się również zredagowanie fragmentu dziennika. Uczniowie nie poradzili sobie ze zredagowaniem tekstu zgodnie z zasadami, cechami typowymi dla tej formy podawczej (dowody wskazujące na codzienność zapisów, chronologiczny układ zdarzeń, spontaniczność wypowiedzi). Trudność sprawiło również uczniom przestrzeganie poprawności interpunkcyjnej i ortograficznej. Piątoklasiści mieli problemy z poprawnym odmienianiem wyrazów, łączeniem ich w zdania oraz zrealizowaniem tematu wypracowania zgodnie z przyjętą i uzasadnioną koncepcją, pamiętając jednocześnie o oryginalności wypowiedzi. W praktyce szkolnej ważne jest wzmocnienie świadomości językowej uczniów i poszerzenie zasobu ich słownictwa. W związku z tym warto byłoby przygotować uczniom dodatkowe ćwiczenia leksykalne, stylistyczne i kompozycyjne (np. w formie kart pracy z zadaniami „przygotowującymi” do redagowania konkretnych form podawczych).

Zachęcamy nauczycieli do dokonania analizy wyników swoich uczniów, w tym porównania ich osiągnięć z ogółem badanych. Uzyskane tą drogą informacje pomogą Państwu skuteczniej zaplanować i zorganizować proces kształcenia tak, aby dostosować go do wynikających z badań potrzeb uczniów.

Dziękujemy Państwu za udział w badaniach osiągnięć uczniów prowadzonych przez Ośrodek. Ogromnie cenimy sobie zaangażowanie nauczycieli i cenne uwagi, które pozwalają na doskonalenie naszej pracy. Życzymy satysfakcji oraz samych sukcesów w nowym roku szkolnym i zapraszamy do dalszej współpracy.

Klasa V szkoły podstawowej matematyka

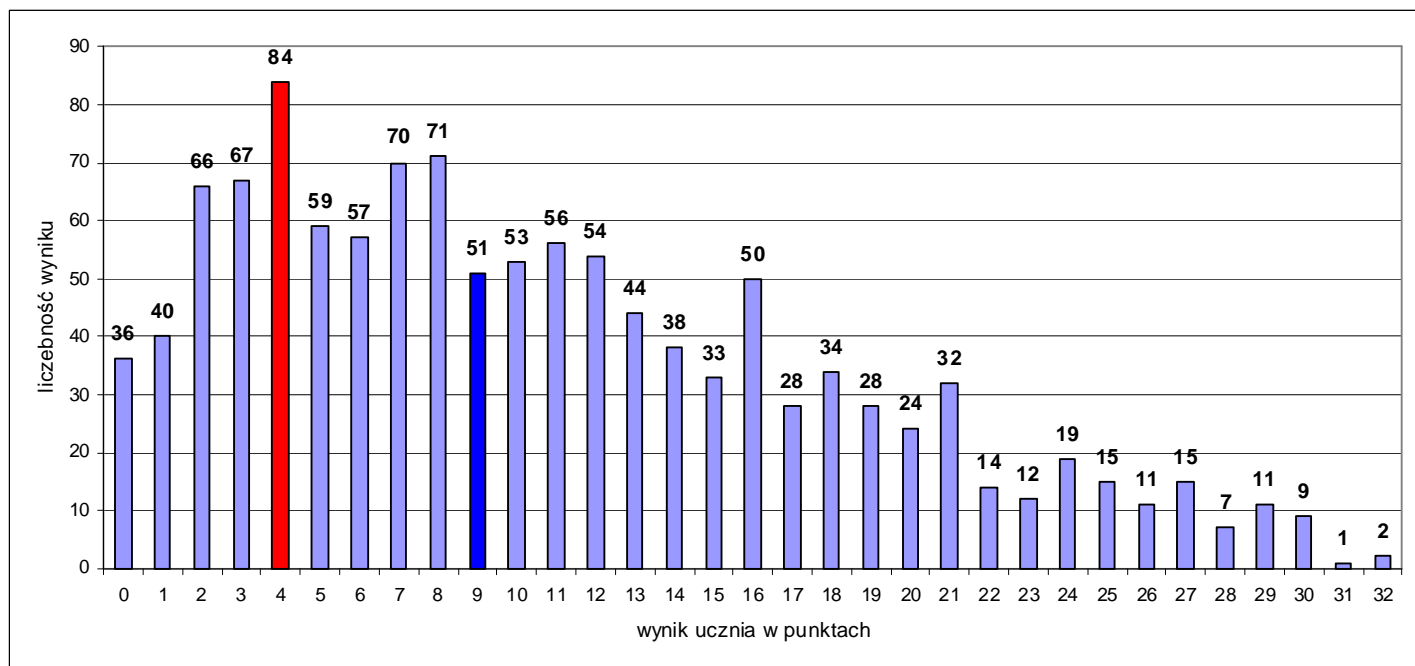
1. Informacje ogólne

Do badań osiągnięć uczniów klas V przystąpiły 44 szkoły podstawowe. Uczniowie pisali test 14 maja 2015 r. Analizie poddano wyniki 1191 uczniów z 70 klas.

2. Podstawowe miary empiryczne testu

Wskaźniki		Miary empiryczne ogół badanych
Liczba badanych umiejętności ogółem		31
Liczba badanych umiejętności z poziomu podstawowego		25
Liczba badanych umiejętności z poziomu ponadpodstawowego		6
Skala wyników testowania		0 – 32
Rozstęp wyników uczniów		0 – 32
Średni wynik testowania (średnia arytmetyczna)		10,76
Rozstęp średnich wyników klas		2,86 – 20,57
Mo – modalna , dominanta; wynik ucznia występujący najczęściej		4 pkt
Me – mediana; wynik poniżej (i powyżej) którego znajduje się 50% wyników uczniów		9 pkt
Współczynnik łatwości testu		0,34
Rozstęp współczynników łatwości testu dla klas		0,09 – 0,64
Liczba umiejętności w poszczególnych przedziałach norm współczynnika łatwości	0,00 - 0,19 bardzo trudne	8
	0,20 - 0,49 trudne	18
	0,50 - 0,69 umiarkowanie trudne	4
	0,70 - 0,89 łatwe	1
	0,90 - 1,00 bardzo łatwe	0

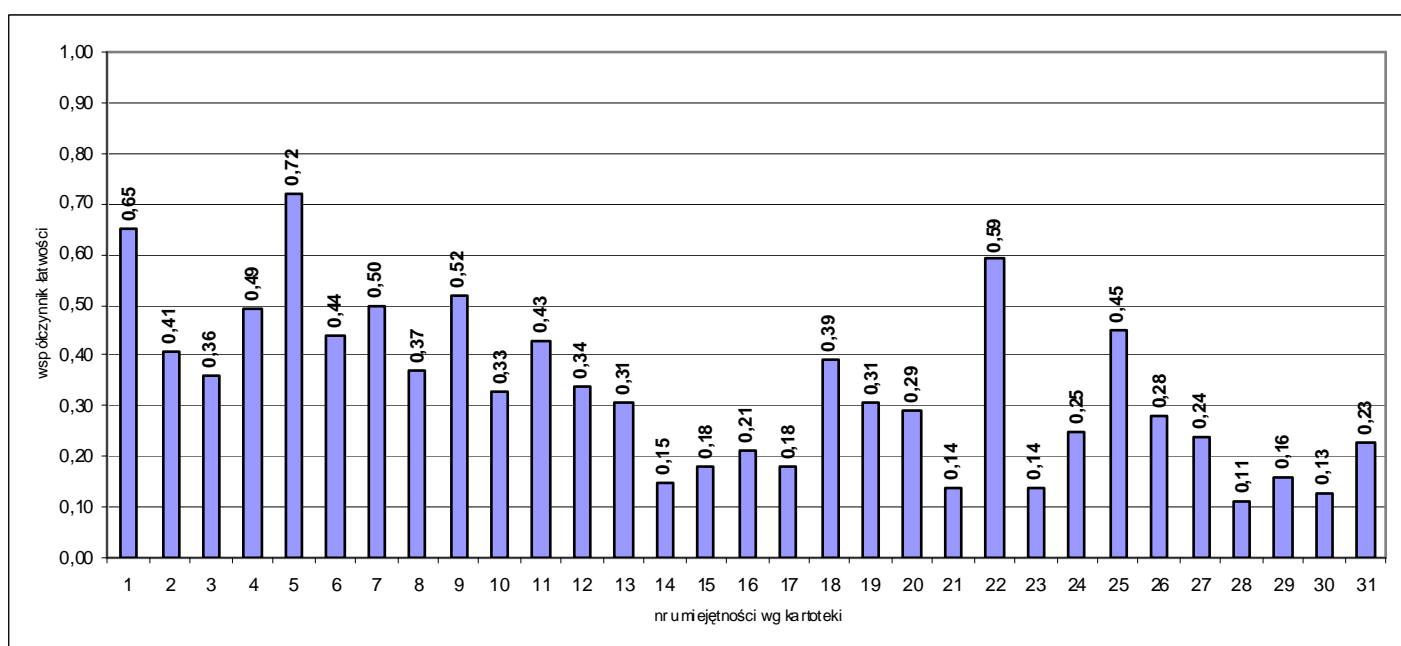
3. Rozkład wyników uczniów i klas

Rozkład wyników badanych klas ilustruje tabela:

Współczynnik łatwości testu dla klasy	0,00 – 0,19 bardzo trudny	0,20 – 0,49 trudny	0,50 – 0,69 umiarkowanie trudny	0,70 – 0,89 łatwy	0,90 – 1,00 bardzo łatwy
Liczba klas	6	60	4	0	0

4. Łatwość umiejętności

Nr zad.	Nr umiej.	Sprawdzana umiejętność Uczeń:	Współ. łatwości	Rozstęp dla klas
1a	1	posługuje się systemem dziesiętkowym – zapisuje liczbę mając dany jej opis słowny	0,65	0,14 – 1,00
1b	2	posługuje się systemem dziesiętkowym – zapisuje liczbę z wykorzystaniem porównywania różnicowego	0,41	0,13 – 0,88
1c	3	posługuje się systemem dziesiętkowym – zapisuje liczbę z wykorzystaniem porównywania ilorazowego	0,36	0,00 – 0,78
1d	4	posługuje się systemem dziesiętkowym – zapisuje liczbę mając daną sumę jej cyfr	0,49	0,11 – 0,87
2	5	oblicza, ile razy jedna liczba mieści się w drugiej liczbie (metoda)	0,72	0,20 – 1,00
	6	podaje odpowiedź zgodną z warunkami zadania	0,44	0,13 – 0,82
3	7	zapisuje wyrażenia arytmetyczne służące obliczeniu reszty (metoda)	0,50	0,00 – 0,95
	8	mnoży ułamki dziesiętne	0,37	0,00 – 0,83
	9	dodaje ułamki dziesiętne	0,52	0,00 – 0,95
	10	odejmuje ułamek dziesiętny od liczby naturalnej	0,33	0,00 – 0,83
4	11	zapisuje liczbę za pomocą znaków rzymskich	0,43	0,00 – 0,93
	12	dzieli liczby wymierne	0,34	0,00 – 0,75
	13	zamienia jednostki długości	0,31	0,00 – 0,74
5	14	<i>oblicza cenę sztabki (metoda)</i>	0,15	0,00 – 0,73
	15	<i>zamienia jednostki masy</i>	0,18	0,00 – 0,75
6	16	<i>zapisuje wyrażenia arytmetyczne służące obliczeniu kwoty spłaty pożyczki (metoda)</i>	0,21	0,00 – 0,67
	17	wykonuje działania na liczbach naturalnych	0,18	0,00 – 0,75
7	18	oblicza ułamek danej liczby	0,39	0,09 – 1,00
	19	oblicza różnicę stron (metoda)	0,31	0,00 – 0,74
	20	wykonuje działania na liczbach wymiernych	0,29	0,00 – 0,70
	21	podaje odpowiedź zgodną z warunkami zadania (liczba kartek)	0,14	0,00 – 0,57
8	22	wykonuje proste obliczenia zegarowe na godzinach i minutach	0,59	0,14 – 1,00

9	23	wykonuje proste obliczenia kalendarzowe	0,14	0,00 – 0,60
10	24	<i>podaje miarę kąta ostrego</i>	0,25	0,00 – 0,80
11	25	wykorzystuje własności czworokątów	0,45	0,11 – 0,76
12	26	<i>oblicza wymiary prostokąta wykorzystując pojęcie obwodu kwadratu i prostokąta (metoda)</i>	0,28	0,00 – 0,65
	27	wykonuje działania na liczbach naturalnych	0,24	0,00 – 0,88
13	28	oblicza długość boku kwadratu mając dane jego pole	0,11	0,00 – 0,71
	29	oblicza długość boku kwadratu w skali (metoda)	0,16	0,00 – 0,73
	30	wykonuje działania na liczbach naturalnych	0,13	0,00 – 0,64
14	31	<i>podaje miary kątów wykorzystując twierdzenie o sumie miar kątów w trójkącie</i>	0,23	0,00 – 0,63

Uwaga: kursywą zapisano umiejętności ponadpodstawowe.

5. Wyniki w skali staninowej

Stanin	Wynik ucznia	Wynik klasy
1 – wynik najniższy	0	2,86 – 4,89
2 – wynik bardzo niski	1	5,07 – 6,68
3 – wynik niski	2 – 3	6,89 – 8,50
4 – wynik niżej średni	4 – 6	8,57 – 9,70
5 – wynik średni	7 – 11	9,77 – 11,20
6 – wynik wyżej średni	12 – 15	11,46 – 12,65
7 – wynik wysoki	16 – 20	12,67 – 13,55
8 – wynik bardzo wysoki	21 – 25	13,61 – 16,07
9 – wynik najwyższy	26 – 32	16,38 – 20,57

6. Komentarz autorów testu

Test składał się z 14 zadań, które sprawdzały poziom opanowania przez uczniów 31 umiejętności zgodnych z podstawą programową dla II etapu kształcenia ogólnego. Spośród nich 6 zostało zakwalifikowanych przez autorów do poziomu ponadpodstawowego. Za poprawne wykonanie wszystkich zadań można było otrzymać 32 punkty.

Test rozwiązywało łącznie 1191 uczniów. Uzyskali oni średnio 34% punktów możliwych do zdobycia. Zatem test okazał się trudny. Podczas tegorocznych badań modalna przyjęła wartość 4 punkty, mediana 9 punktów i obie były niższe niż średnia, wynosząca 10,76 punktów. Świadczy to o tym, że bardzo duża grupa uczniów uzyskała wyniki znacząco niższe niż średnia. Potwierdza to również rozkład wyników uczniów, który jest prawoskośny.

Rozstęp wyników uczniów wyniósł aż 32 punkty. Najniższy wynik – 0 punktów – zdobyło 36 uczniów, najwyższy, 32 punkty, 2 uczniów. Piątoklasiści, którzy uzyskali od 0 do 3 punktów – znajdują się w obszarze wyników niskich. Piszący, których wynik testu wyniósł od 4 do 15 punktów są w obszarze wyników średnich, a ci, którzy uzyskali 16 punktów i więcej, są w obszarze wyników wysokich. Bardzo niepokoi fakt, iż uzyskanie przez ucznia zaledwie 16 punktów, tj. połowy możliwych, kwalifikowało go do grupy piszących o wynikach wysokich. Dla 6 klas test był bardzo trudny, dla 60 klas był trudny, a dla 4 umiarkowanie trudny. Uczniowie najslabszej z klas otrzymali łącznie 9% punktów możliwych do zdobycia, natomiast najlepszej 64%. Zwraca uwagę również rozstęp wyników pomiędzy klasami w poziomie opanowania przez uczniów poszczególnych umiejętności. W przypadku 11 z nich rozpiętość ta sięga 80% i więcej. Oznacza to, że nie tyle umiejętność była trudna, ile, że uczniowie jednych klas opanowali ją – a innych, niestety, nie.

Spośród wszystkich badanych umiejętności 8 było dla uczniów bardzo trudnych:

a) z poziomu podstawowego:

- nr 23 – wykonywanie prostych obliczeń kalendarzowych;
- nr 17 – wykonanie działań na liczbach wymiernych;
- nr 21 – podanie odpowiedzi zgodnej z warunkami zadania (liczba kartek);
- nr 28 – obliczenie długości boku kwadratu mając dane jego pole;
- nr 29 – obliczenie długości boku kwadratu w skali (metoda);
- nr 30 – wykonanie działań na liczbach naturalnych

b) z poziomu ponadpodstawowego:

- nr 14 – obliczanie ceny sztabki (metoda);
- nr 15 – zamiana jednostek masy.

18 umiejętności było trudnych, 4 umiarkowanie trudne, a 1 uzyskała współczynnik łatwości charakterystyczny dla łatwych. Żadna z badanych umiejętności nie była dla piszących bardzo łatwa. Najlepiej uczniowie poradzili sobie z doborem metody obliczenia, ile razy jedna liczba mieści się w drugiej liczbie (nr 5).

Uzyskane wyniki świadczą o bardzo niskich umiejętnościach uczniów. Konstrukcja testu uwzględniała zasadę stopniowania trudności. Niestety, nawet zadanie 1, dotyczące prostego posługiwania się systemem dziesiętkowym, poprawnie rozwiązała niecała połowa piszących. Dużym problemem było wykonywanie elementarnych obliczeń na liczbach naturalnych i wymiernych, co szczególnie daje się zauważyć w zadaniach, w których oddzielnie sprawdzano stosowanie metody oraz sprawność rachunkową. Piątoklasiści nie mają nawyku sprawdzania zgodności otrzymanego wyniku z pytaniem/poleceniem zawartym w zadaniu. Stąd dwukrotnie w teście zdecydowana większość nie potrafiła udzielić odpowiedzi adekwatnej do warunków zadania. Zdecydowanie słabą stroną piszących jest wykonywanie obliczeń kalendarzowych i zegarowych. Uzyskane wyniki w tym zakresie sugerują, iż uczniowie bardzo rzadko wykorzystują te umiejętności w życiu codziennym, także poza szkołą. Równie słabe osiągnięcia dotyczą geometrii płaskiej, np. co dziesiąty badany nie potrafił obliczyć długości boku kwadratu mając dane jego pole.

Z pewnością jest wiele przyczyn tak niskich osiągnięć matematycznych uczniów, co potwierdzają także wyniki egzaminów zewnętrznych. Szukając ich może warto zapoznać się z badaniami prowadzonymi przez Instytut Badań Edukacyjnych i opublikowanymi w części II *Raportu o stanie edukacji 2013* pt. „Liczą się nauczyciele” (Warszawa 2014).

Czytamy w nim m.in.:

„Dużym zaufaniem nauczycieli matematyki cieszą się wydawnictwa edukacyjne. Nauczyciele są przekonani, że omawianie z uczniami kolejnych treści zawartych w podręcznikach i rozwiązywanie zadań zamieszczonych w zbiorach pozwoli na pełną realizację zapisów podstawy programowej. Zdecydowana większość nauczycieli uczestniczących w *Badaniu potrzeb nauczycieli...* zadeklarowała, że planując lekcje, korzysta z podręczników szkolnych (ponad 97%), poradników metodycznych dla nauczycieli (90%) oraz stron internetowych wydawnictw (86%). Można zatem wnioskować, że to od propozycji wydawnictw w dużej mierze zależy, w jakim kierunku podąża nauczyciel i w jaki sposób realizuje treści określone w podstawie programowej – czy skupia się tylko

na wymaganiach szczegółowych, czy też dostrzega wymagania ogólne. Dobór materiału do nauczania matematyki proponowany przez wydawnictwa często stanowi podstawę tego, jakie zadania matematyczne będą uczniowie rozwiązywać, jakie treści poznawać, jakie umiejętności rozwijać. A zatem jakość nauczania w znacznym stopniu zależy od jakości podręczników, z których korzystają nauczyciele.”

„Najczęściej stosowanymi środkami dydaktycznymi wykorzystywanymi przez nauczycieli matematyki, bez względu na etap edukacyjny, na którym nauczają, jest kreda, tablica, podręcznik, kserokopie zadań oraz karty pracy. Znajduje to potwierdzenie zarówno w wypowiedziach nauczycieli i uczniów, jak i obserwacjach lekcji. Na przykład w wywiadach prowadzonych w ramach *Badania potrzeb nauczycieli...* na pytanie: *Jakie pomoce dydaktyczne i środki technologii informacyjnej wykorzystuje Pani/Pan na lekcjach matematyki?* często pojawiały się odpowiedzi typu: „Na matematyce to nie ma jak kreda i tablica. To znaczy teraz już pisaki i tablica”, „Kreda i tablica przede wszystkim. I podręcznik ucznia, bo każdy uczeń ma podręcznik”. Przeważająca większość nauczycieli matematyki (ponad 82%) ma różne podręczniki i zbiory zadań (w tym kierowane do uczniów uzdolnionych) i w swojej pracy wykorzystuje znajdujące się w nich zadania. Nauczyciele są przekonani, że te książki są jednymi z najlepszych środków dydaktycznych, ponieważ znajdują się w nich zarówno zadania, które doskonają drobne, szczegółowe umiejętności (np. sprawności rachunkowe), jak i zadania rozwijające umiejętności złożone.”

„Deklaracje nauczycieli o różnorodności stosowanych metod i form pracy oraz ich duża wiedza teoretyczna na ten temat nie zawsze przekładają się na praktykę szkolną. Obserwacje lekcji oraz wywiady pogłębione z nauczycielami i uczniami wyraźnie wskazują, że nauczyciele matematyki stosują najczęściej metody podające (pogadankę lub elementy wykładu), pracując „jednym frontem” z całą klasą. W badaniu prawie wszystkie z 80 obserwowanych lekcji były prowadzone przez nauczycieli bardzo podobnie. Większość z nich przebiegała zgodnie ze schematem: sprawdzanie pracy domowej, wprowadzenie przez nauczyciela nowych treści albo rozwiązywanie przez nauczyciela przykładowych zadań na tablicy, rozwiązywanie zadań przez uczniów. W zasadniczej części lekcji nauczyciele przekazywali uczniom wiedzę niezbędną do realizacji zaplanowanego tematu. Przekaz ten był zazwyczaj uzupełniany rozwiązywaniem przez nauczycieli przykładowych, wzorcowych zadań. Następnie zadania rozwiązywali również uczniowie.

Często wyglądało to w ten sposób, że jeden z uczniów prezentował rozwiązanie zadania na tablicy, a pozostali uczniowie przepisywali je do zeszytów. Niekiedy uczniowie rozwiązywali zadania samodzielnie w ławkach, a następnie wybrany uczeń prezentował rozwiązanie na tablicy. Uczniowskie próby rozwiązywania zadań były zazwyczaj wspierane przez nauczycieli prowadzeniem ich „krok po kroku”. Nauczyciel najczęściej stawiał uczniowi szczegółowe pytania, które w rezultacie doprowadzały ucznia do poprawnego rozwiązania zadania, ale pozbawiały go możliwości podejmowania samodzielnej próby rozwiązania. Stosowanie takiej metody pracy z uczniami zadeklarowała większość nauczycieli uczestniczących w badaniu *Szkola samodzielnego myślenia*. Ogółem ponad połowa z nich stwierdziła, „że robi tak na każdej lekcji.”

„... część nauczycieli uważa, że nie trzeba pokazywać uczniom krok po kroku rozwiązania zadania, aby skutecznie nauczać matematyki. Na przykład w gimnazjum 33% nauczycieli nie zgadza się (raczej lub zdecydowanie) ze skutecznością tej metody. Jednak z wcześniejszych danych wynika, że najczęściej tak właśnie postępują. Aż 88% nauczycieli stosuje tę metodę na prawie każdej lub większości lekcji. Można stąd wnioskować, że ok. 20% nauczycieli gimnazjum stosuje ją na prawie każdej lekcji, choć nie wierzy w jej skuteczność. Oznacza to prawdopodobnie, że co piąty matematyk chciałby, ale nie potrafi inaczej prowadzić lekcji.”

„Inną praktyką stosowaną przez nauczycieli podczas rozwiązywania z uczniami zadań jest zadawanie wszystkim uczniom wielu szczegółowych pytań pomocniczych. Nauczyciele wychwytyują oczekiwane odpowiedzi uczniów, a następnie mechanicznie „sklejają” z nich rozwiązanie zadania. Taki sposób postępowania daje pozory, że uczniowie i nauczyciel wspólnie rozwiązali zadanie. Jednak w rzeczywistości uczniowie są jedynie wykonawcami prostych instrukcji, prowadzonymi drobnymi krokami do rozwiązania zadania sposobem wybranym przez nauczyciela. Brak jest tutaj zarówno poszukiwania różnych sposobów rozwiązania danego problemu, jak i dyskusji nad

sensownością podawanych przez uczniów propozycji i otrzymanego wyniku. Takie działanie może świadczyć o braku wiary nauczycieli w możliwości intelektualne uczniów. Z wywiadów przeprowadzonych z uczniami w badaniu wynika jednak, że niektórym uczniom odpowiada taka metoda pracy. Mówili oni, że ten sposób prowadzenia lekcji jest dla nich wygodny. Mogą bowiem uzyskać pozytywną ocenę z matematyki przy stosunkowo niewielkim wysiłku intelektualnym i nakładzie pracy, stosując algorytmy i wzorcowe rozwiązania zadań prezentowane przez nauczyciela.

Warto zauważyć, że uczniowie pytani w tym samym badaniu o ciekawe lekcje matematyki, wymieniali przede wszystkim zajęcia odbiegające od utartego schematu – takie, na których pojawiły się na przykład rozwiązywanie zagadek, sudoku, praca indywidualna lub grupowa, problemy wzbudzające zainteresowanie (np. tworzenie figur z patyczków), środki dydaktyczne inne niż kreda i tablica (np. rzutnik multimedialny, tablica interaktywna, prezentacja multimedialna).

Obserwacje lekcji w badaniu pod kątem sposobu stawiania problemów i ich rodzaju, typów zadań rozwiązywanych na lekcjach czy zadawanych do domu, wskazują, że nauczyciele zajmują się niemal wyłącznie prostymi umiejętnościami narzędziowymi opisanymi w wymaganiach szczegółowych podstawy. Większość rozwiązywanych zadań to zadania bardzo proste, wymagające tylko zastosowania wprost poznanych wzorów i schematów. Niewiele zadań wymaga mniej typowych zastosowań poznanych wzorów czy łączenia ze sobą różnych umiejętności szczegółowych.”

„Co więcej, uczniowie bardzo rzadko mogą podczas lekcji zobaczyć kilka sposobów rozwiązania tego samego problemu. Na obserwowanych 80 lekcjach czasami nauczyciel po prostu informował uczniów, że zadanie można inaczej rozwiązać albo, nie będąc zadowolonym ze sposobu rozwiązania zadania przez ucznia, pokazywał inny, lepszy jego zdaniem, sposób. W sytuacjach, gdy mówił o innych możliwych rozwiązaniach, to jednak tych innych rozwiązań nie przedstawiał dokładnie – co najwyżej skrótowo je opisywał. Tylko na jednej z obserwowanych lekcji, analizowano alternatywne rozwiązanie zaproponowane przez ucznia. Oznacza to, że na pozostałych 79 lekcjach uczniowie nie mieli okazji do ćwiczenia umiejętności tworzenia własnej strategii rozwiązania problemu. A ta umiejętność to jedna z najważniejszych umiejętności opisanych w wymaganiach ogólnych podstawy programowej.”

Zachęcamy zarówno dyrektorów szkół, jak i nauczycieli, do zapoznania się z pełną wersją cytowanego raportu IBE i refleksji, nad procesem kształcenia w szkołach.

Ponadto prosimy nauczycieli o dokonanie analizy wyników swoich uczniów, w tym porównanie ich osiągnięć z ogółem badanych. Uzyskane tą drogą informacje pomogą Państwu skuteczniej zaplanować i zorganizować proces kształcenia tak, aby dostosować go do wynikających z badań potrzeb uczniów.

Dziękujemy Państwu za udział w badaniach osiągnięć uczniów prowadzonych przez nasz Ośrodek. Ogromnie cenimy sobie Państwa zaangażowanie i cenne uwagi, które pozwalają nam doskonalić naszą pracę. Życzymy Państwu satysfakcji oraz samych sukcesów w nowym roku szkolnym i zapraszamy do dalszej współpracy.

Klasa V szkoły podstawowej język angielski

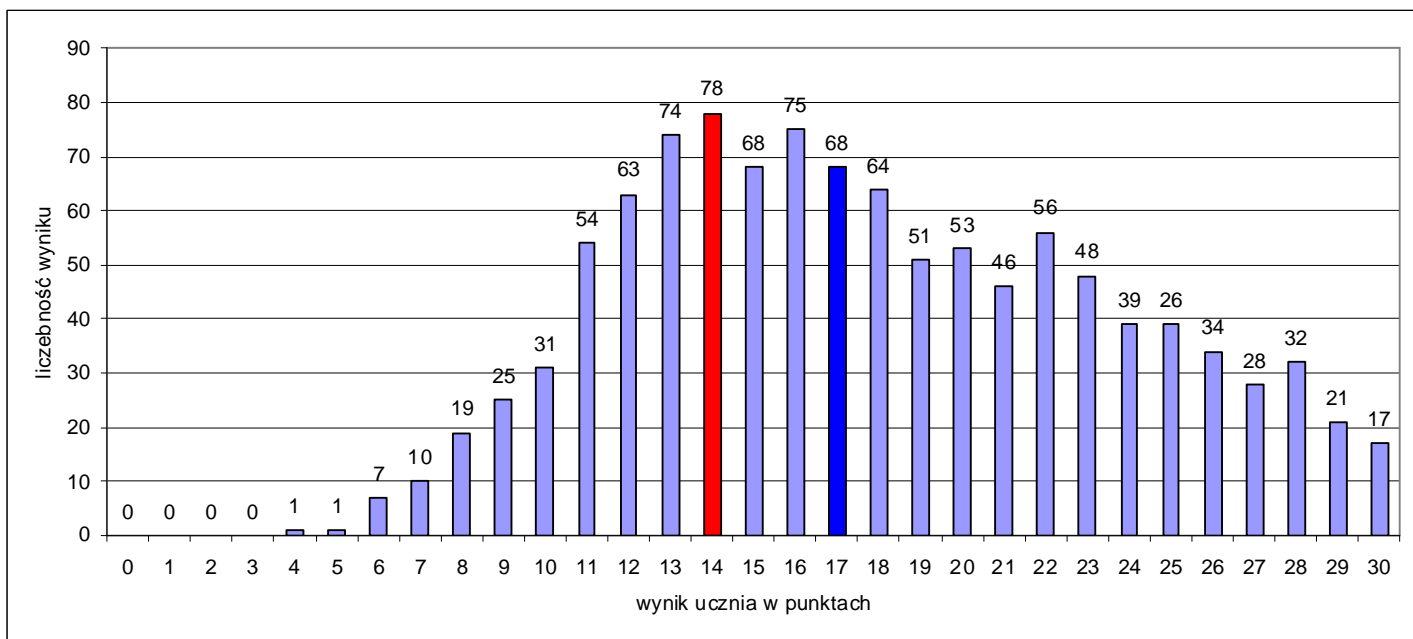
1. Informacje ogólne

Do badań osiągnięć uczniów klas V przystąpiły 34 szkoły podstawowe. Uczniowie pisali test 21 maja 2015 r. Analizie poddano wyniki 1102 uczniów z 60 klas.

2. Podstawowe miary empiryczne testu

Wskaźniki	Miary empiryczne ogół badanych	
Liczba badanych umiejętności ogółem	30	
Liczba badanych umiejętności z poziomu podstawowego	23	
Liczba badanych umiejętności z poziomu ponadpodstawowego	7	
Skala wyników testowania	0 – 30	
Rozstęp wyników uczniów	4 – 30	
Średni wynik testowania (średnia arytmetyczna) Rozstęp średnich wyników klas	17,82 11,00 – 23,50	
Mo – modalna , dominanta; wynik ucznia występujący najczęściej	14 pkt	
Me – mediana; wynik poniżej (i powyżej) którego znajduje się 50% wyników uczniów	17 pkt	
Współczynnik łatwości testu Rozstęp współczynników łatwości testu dla klas	0,59 0,37 – 0,78	
Liczba umiejętności w poszczególnych przedziałach norm współczynnika łatwości	0,00 – 0,19 bardzo trudne	0
	0,20 – 0,49 trudne	6
	0,50 – 0,69 umiarkowanie trudne	17
	0,70 – 0,89 łatwe	6
	0,90 – 1,00 bardzo łatwe	1

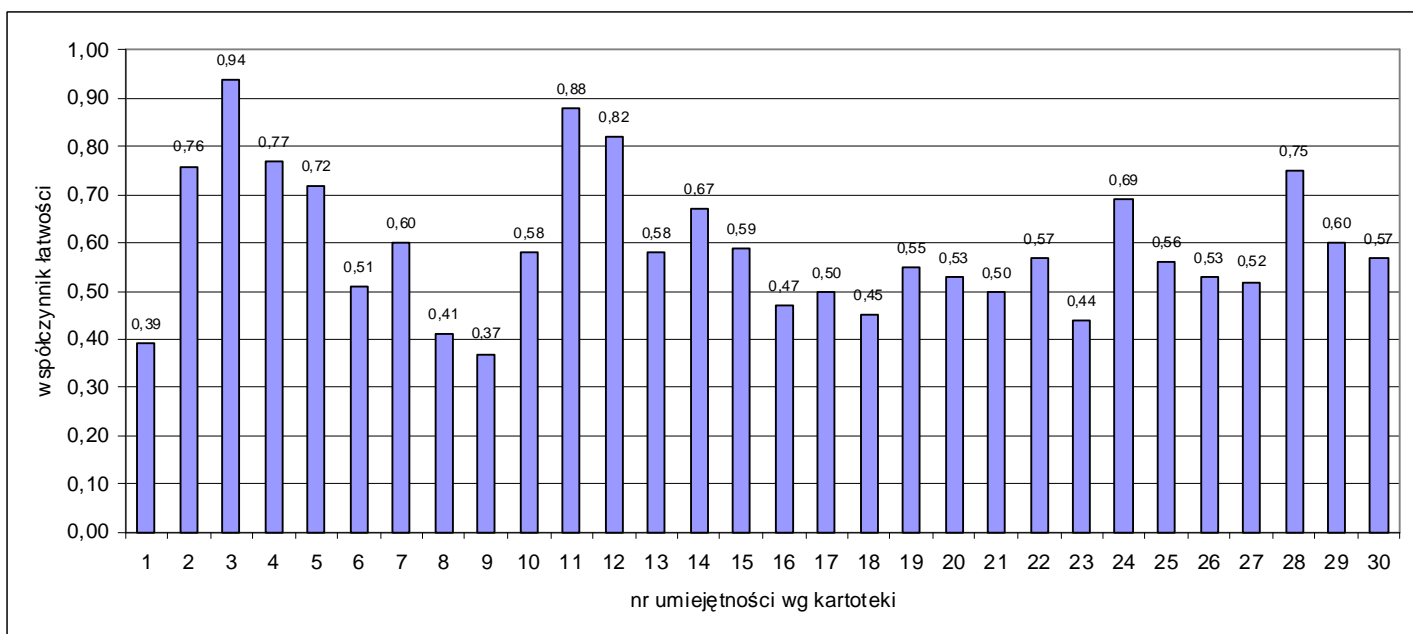
3. Rozkład wyników uczniów i klas

Rozkład wyników badanych klas ilustruje tabela:

Współczynnik łatwości testu dla klasy	0,00 – 0,19 bardzo trudny	0,20 – 0,49 trudny	0,50 – 0,69 umiarkowanie trudny	0,70 – 0,89 łatwy	0,90 – 1,00 bardzo łatwy
Liczba klas	0	12	20	28	0

4. Łatwość umiejętności

Nr zad.	Nr umiej.	Sprawdzana umiejętność. Uczeń:	Współ. łatwości	Rozstęp dla klas
1.1	1	przyporządkowuje opis do przedmiotu – zakres leksykalny „człowiek – wygląd”.	0,39	0,07-1,00
1.2	2	przyporządkowuje opis do przedmiotu – zakres leksykalny „człowiek – pieniądze”.	0,76	0,17-1,00
1.3	3	przyporządkowuje opis do przedmiotu – zakres leksykalny „sport – piłka nożna”.	0,94	0,00-1,00
1.4	4	przyporządkowuje opis do przedmiotu – zakres leksykalny „podróżowanie – hotel”.	0,77	0,29-1,00
2.1	5	określa prawdziwość zdania – uczucia, rozumie słowa <i>tired, sad, problem, difficult</i> .	0,72	0,39-1,00
2.2	6	określa prawdziwość zdania – dni tygodnia rozumie zwrot <i>Monday to Saturday</i> .	0,51	0,00-0,77
2.3	7	określa prawdziwość zdania – ogólny sens tekstu.	0,60	0,32-0,82
3.1	8	wskazuje odpowiedź na pytanie – zakres gram. „pr.continuous – podaje miejsce <i>in bed</i> ”.	0,41	0,00-0,93
3.2	9	wskazuje odpowiedź na pytanie – zakres gram. „pr.continuous – opisuje czynność <i>have a meeting</i> ”.	0,37	0,00-1,00
3.3	10	wskazuje odpowiedź na pytanie – zakres gram. „future simple – podaje godzinę”.	0,58	0,00-0,94
4.1	11	wybiera reakcję adekwatną do sytuacji – prosi o informację; zakres leksykalny: „zakupy”.	0,88	0,50-1,00
4.2	12	wybiera reakcję adekwatną do sytuacji – podaje upodobania; zakres leksykalny: „zakupy”.	0,82	0,17-1,00
5.1	13	uzupełnia lukę w dialogu słowem <i>vegetables</i> .	0,58	0,07-1,00
5.2	14	uzupełnia lukę w dialogu słowem <i>hospital</i> .	0,67	0,00-0,95
5.3	15	uzupełnia lukę w dialogu słowem <i>dentist</i> .	0,59	0,07-0,85
6.1	16	uzupełnia lukę w tekście słowem – zakres gram. „past simple, czasownik <i>call</i> ”.	0,47	0,00-0,94
6.2	17	uzupełnia lukę w tekście słowem – zakres gram. „zaimek ilościowy <i>a lot of</i> ”.	0,50	0,00-0,81
6.3	18	uzupełnia lukę w tekście słowem – zakres gram. „czasownik <i>want+to</i> ”.	0,45	0,00-0,93
7.1	19	określa prawdziwość zdania – ogólny sens tekstu.	0,55	0,00-0,83
7.2	20	określa prawdziwość zdania – kupowanie, rozumie zwrot <i>the shop sells</i> .	0,53	0,19-1,00
7.3	21	określa prawdziwość zdania – podawanie daty, rozumie zwroty <i>...(years) ago, in 1975</i> .	0,50	0,17-1,00

Nr zad.	Nr umiej.	Sprawdzana umiejętność. Uczeń:	Współ. łatwości	Rozstęp dla klas
8.1	22	przyporządkowuje reakcję adekwatną do wypowiedzi – prosi o informację.	0,57	0,21-0,95
8.2	23	przyporządkowuje reakcję adekwatną do wypowiedzi – podaje miejsce zamieszkania.	0,44	0,00-0,79
8.3	24	przyporządkowuje reakcję adekwatną do wypowiedzi – wyraża, co potrafi robić.	0,69	0,17-1,00
9.1	25	wybiera zwrot będący dokończeniem zdania – zakres leksykalny „pora dnia”.	0,56	0,00-1,00
9.2	26	wybiera słowo będące dokończeniem zdania – zakres leksykalny „pora roku”.	0,53	0,13-0,94
9.3	27	wybiera słowo będące dokończeniem zdania – zakres leksykalny „szkoła”.	0,52	0,00-0,89
10.1	28	przyporządkowuje tabliczkę do miejsca – zakres leksykalny „żywność – restauracja”.	0,75	0,00-1,00
10.2	29	<i>przyporządkowuje tabliczkę do miejsca – zakres leksykalny „żywność – rynek rolny”.</i>	0,60	0,00-0,90
10.3	30	<i>przyporządkowuje tabliczkę do miejsca – zakres leksykalny „żywność – piekarnia”.</i>	0,57	0,17-0,84

5. Wyniki w skali staninowej

Stanin	Wynik ucznia	Średni wynik klasy
1 – wynik najniższy	4 – 8	11,00 – 12,67
2 – wynik bardzo niski	9 – 10	12,71 – 12,95
3 – wynik niski	11 – 12	13,44 – 14,86
4 – wynik niżej średni	13 – 15	15,00 – 16,79
5 – wynik średni	16 – 18	16,86 – 18,05
6 – wynik wyżej średni	19 – 22	18,09 – 19,95
7 – wynik wysoki	23 – 25	20,00 – 21,14
8 – wynik bardzo wysoki	26 – 27	21,37 – 22,08
9 – wynik najwyższy	28 – 30	22,31 – 23,50

6. Komentarz autora testu

Test składał się 10 zadań, które sprawdzały poziom opanowania przez uczniów 30 umiejętności zgodnych z podstawą programową dla II etapu kształcenia ogólnego. Za poprawne wykonanie wszystkich zadań można było otrzymać 30 punktów.

Test rozwiązywało łącznie 1102 uczniów z 60 klas. Uzyskali oni średnio 59% punktów możliwych do zdobycia. Zatem dla ogółu badanych test okazał się umiarkowanie trudny. Podczas tegorocznych badań modalna (wynik występujący najczęściej) przyjęła wartość 14 punktów i była niższa od średniej, która wyniosła 17,82 punkty i mediany, która przyjęła wartość 17 punktów. Uczniów z wynikiem niższym niż średnia było mniej niż z wynikiem wyższym niż średnia. Rozkład wyników jest lewoskośny. Jednakże niepokoi fakt dużej liczby uczniów z wynikami przeciętnymi, mniejszymi od średniej testu.

Rozstęp wyników uczniów wyniósł 26 punktów. Najniższy wynik – 4 punkty – zdobył 1 uczeń, zaś najwyższy – 30 punktów – 17 uczniów. Badani, którzy uzyskali od 4 do 12 punktów znajdują się w obszarze wyników niskich. Piszący, których wynik testu wyniósł od 13 do 22 punktów są w obszarze wyników średnich, a ci którzy uzyskali 23 punkty i więcej są w obszarze wyników wysokich.

Dla 12 klas test był trudny, dla 20 klas umiarkowanie trudny, a dla 28 klas łatwy. Uczniowie najstarszej z klas otrzymali łącznie 37% punktów możliwych do zdobycia, natomiast najlepszej 78%.

Należy zwrócić uwagę na duży rozstęp wyników pomiędzy klasami w poziomie opanowania przez uczniów poszczególnych umiejętności w zadaniach na rozumienie wypowiedzi słuchanej. W niżej wymienionych umiejętnościach rozstęp sięga jak następuje:

- nr 1 (przyporządkowywanie opisu do przedmiotu - *wygląd*) – 93%;
- nr 2 (przyporządkowywanie opisu do przedmiotu - *pieniądze*) – 83%;
- nr 3 (przyporządkowywanie opisu do przedmiotu - *sport*) - **100%**;
- nr 6 (określanie prawdziwości zdania – *dni tygodnia*) – 77%;
- nr 8 (wskazywanie odpowiedzi na pytanie – *present cont. - miejsce*) – 93%;
- nr 9 (wskazywanie odpowiedzi na pytanie – *present cont. - czynność*) – **100%**;
- nr 10 (wskazywanie odpowiedzi na pytanie – *future simple - godziny*) – 94 %.

Na podstawie wyników testu można stwierdzić, że część uczniów dobrze przyswoiła umiejętności rozumienia krótkich tekstów słuchanych, a część w stopniu niewystarczającym.

Spośród wszystkich badanych umiejętności 6 było trudnych dla piszących test (współczynnik łatwości 0,00 – 0,49):

- nr 1 (przyporządkowywanie opisu do przedmiotu – zakres leksykalny *wygląd*);
- nr 8 (wskazanie odpowiedzi na pytanie – zakres gramatyczny *present continuous – miejsce*);
- nr 9 (wskazanie odpowiedzi na pytanie – zakres gramatyczny *present continuous – czynność*);
- nr 16 (uzupełnianie luki w tekście – zakres gramatyczny *past simple* – umiejętność o podwyższonym stopniu trudności);
- nr 18 (uzupełnianie luki w tekście czasownikiem *want + to*);
- nr 23 (przyporządkowywanie reakcji adekwatnej do wypowiedzi – *miejsce zamieszkania*).

Należy zwrócić uwagę na zadania 2 i 7 (umiejętności nr 6, 7, 19, 20), które były zadaniami typu prawda/fałsz. Wyraźnie widać, iż uczniom sprawiło trudność „wychwytywanie” informacji w zdaniach zawierających negacje.

17 umiejętności było umiarkowanie trudnych (współczynnik łatwości 0,50 – 0,69).

7 umiejętności było łatwych i bardzo łatwych (współczynnik łatwości 0,70 – 1,00).

Najlepiej uczniowie poradzili sobie z następującymi umiejętnościami:

- nr 2 (przyporządkowywanie opisu do przedmiotu – zakres leksykalny *człowiek*);
- nr 3 (przyporządkowywanie opisu do przedmiotu – zakres leksykalny *sport*);
- nr 4 (przyporządkowywanie opisu do przedmiotu – zakres leksykalny *podróżowanie* – umiejętność o podwyższonym stopniu trudności);
- nr 5 (określenie prawdziwości zdania);
- nr 11 (wybieranie reakcji adekwatnej do sytuacji – *prośba o informację*);
- nr 12 (wybieranie reakcji adekwatnej do sytuacji – *upodobania*);
- nr 28 (przyporządkowywanie tabliczki do miejsca – *restauracja*).

Na podstawie wyników badania można zaproponować wskazówki dla nauczycieli do pracy z uczniem:

- dalsze ćwiczenia nad rozbudowywaniem słownictwa, w tym: używanie synonimów popularnych słów, używanie słów w różnych kontekstach;
- eliminowanie uczenia słownictwa „z listy”;
- ćwiczenia rozwijające umiejętność czytania ze zrozumieniem (wyszukiwanie informacji w tekście, tabelach, rozkładach itp.);
- zwracanie uwagi na negacje w języku oraz tzw. słowa-klucze, gdyż mogą one zmieniać/odwracać sens całej wypowiedzi i wpływać na jej zrozumienie;

- cykliczne wracanie do podstaw gramatyki;
- zabawa z językiem – puzzle, rymowanki, rozsypki itd., żeby czytanie było przyjemnością.

Zachęcamy nauczycieli do dokonania analizy wyników swoich uczniów, w tym porównania ich osiągnięć z ogółem badanych. Uzyskane tą drogą informacje pomogą Państwu skuteczniej zaplanować i zorganizować proces kształcenia tak, aby dostosować go do wynikających z badań potrzeb uczniów.

Dziękujemy Państwu za udział w badaniach osiągnięć uczniów prowadzonych przez nasz Ośrodek. Ogromnie cenimy sobie Państwa zaangażowanie i cenne uwagi, które pozwalają nam doskonalić naszą pracę. Życzymy Państwu satysfakcji oraz samych sukcesów w nowym roku szkolnym i zapraszamy do dalszej współpracy.

Klasa V szkoły podstawowej język niemiecki

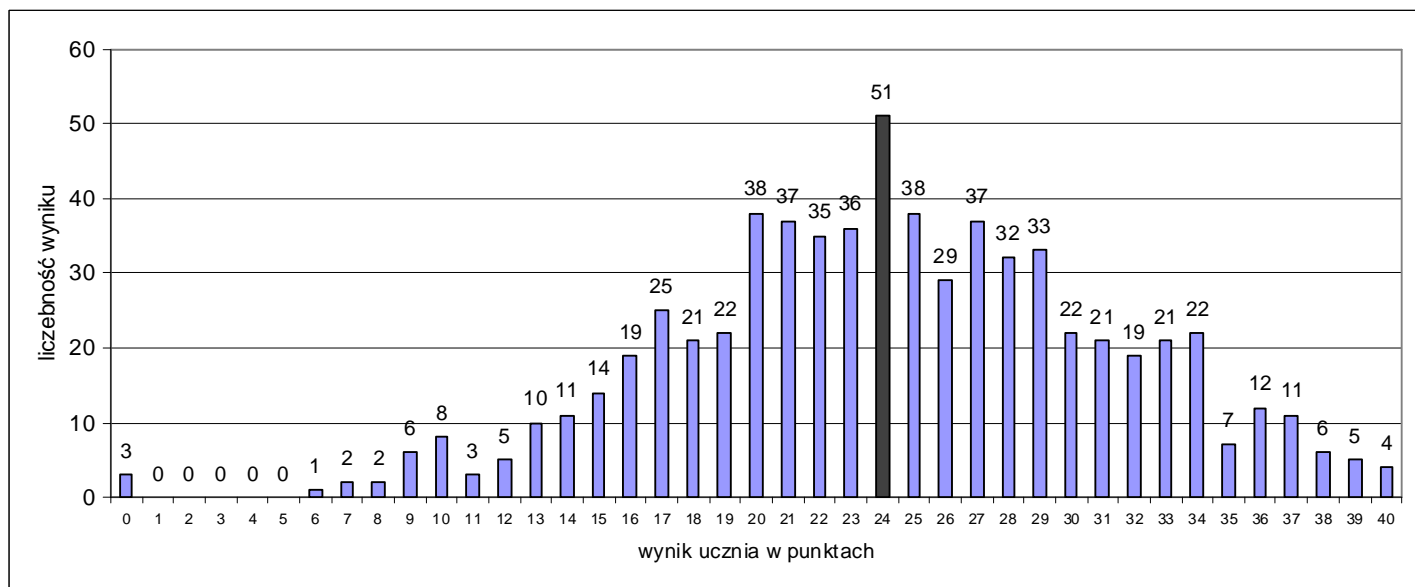
1. Informacje ogólne

Do badań osiągnięć uczniów klas V przystąpiło 31 szkół podstawowych. Uczniowie pisali test 20 maja 2015 r. Analizie poddano wyniki 668 uczniów z 42 klas.

2. Podstawowe miary empiryczne testu

Wskaźniki	Miary empiryczne ogół badanych	
Liczba badanych umiejętności ogółem	40	
Liczba badanych umiejętności z poziomu podstawowego	29	
Liczba badanych umiejętności z poziomu ponadpodstawowego	11	
Skala wyników testowania	0 – 40	
Rozstęp wyników uczniów	0 – 40	
Średni wynik testowania (średnia arytmetyczna)	24,29	
Rozstęp średnich wyników klas	18,19 – 33,25	
Mo – modalna , dominanta; wynik ucznia występujący najczęściej	24 pkt	
Me – mediana; wynik poniżej (i powyżej) którego znajduje się 50% wyników uczniów	24 pkt	
Współczynnik łatwości testu	0,61	
Rozstęp współczynników łatwości testu dla klas	0,45 – 0,83	
Liczba umiejętności w poszczególnych przedziałach norm współczynnika łatwości	0,00 – 0,19 bardzo trudne	0
	0,20 – 0,49 trudne	14
	0,50 – 0,69 umiarkowanie trudne	9
	0,70 – 0,89 łatwe	15
	0,90 – 1,00 bardzo łatwe	2

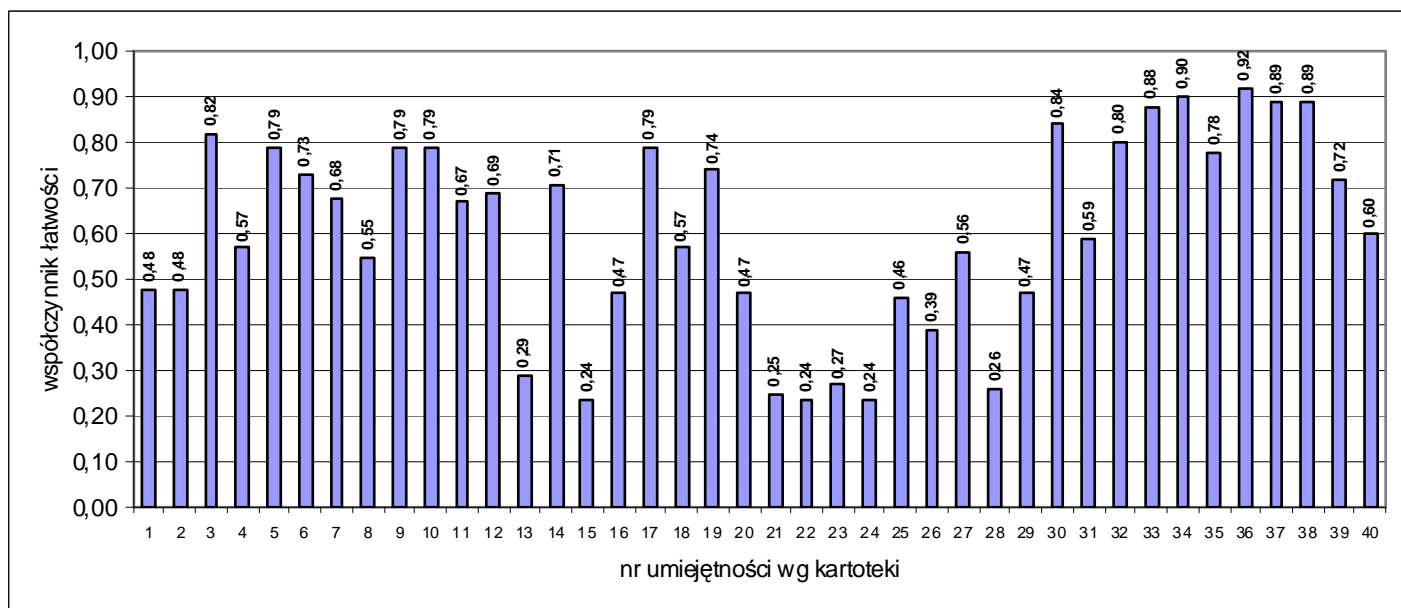
3. Rozkład wyników uczniów i klas

Rozkład wyników badanych klas ilustruje tabela:

Współczynnik łatwości testu dla klasy	0,00 – 0,19 bardzo trudny	0,20 – 0,49 trudny	0,50 – 0,69 umiarkowanie trudny	0,70 – 0,89 łatwy	0,90 – 1,00 bardzo łatwy
Liczba klas	0	5	32	5	0

4. Łatwość umiejętności

Nr zad.	Nr umiej.	Sprawdzana umiejętność. Uczeń:	Współ. łatwości	Rozstęp dla klas
1.1	1	na podstawie wysłuchanego tekstu wybiera poprawny rysunek – linijka.	0,48	0,00-0,95
1.2	2	na podstawie wysłuchanego tekstu wybiera poprawny rysunek – książka.	0,48	0,06-1,00
1.3	3	na podstawie wysłuchanego tekstu wybiera poprawny rysunek – strój sportowy.	0,82	0,25-1,00
1.4	4	na podstawie wysłuchanego tekstu wybiera poprawny rysunek – piórnik.	0,57	0,13-1,00
2.1	5	przyporządkowuje reakcję adekwatną do sytuacji – pytanie, o której godzinie idzie do lekarza.	0,79	0,36-1,00
2.2	6	przyporządkowuje reakcję adekwatną do sytuacji – pytanie, skąd pochodzi.	0,73	0,27-1,00
2.3	7	przyporządkowuje reakcję adekwatną do sytuacji – pytanie, jaka jest jego nauczycielka matematyki.	0,68	0,28-0,95
2.4	8	przyporządkowuje reakcję adekwatną do sytuacji – pytanie, czy ma zwierzę domowe.	0,55	0,17-0,94
3.1	9	wskazuje, jak wygląda przyjaciel Hansa.	0,79	0,44-1,00
3.2	10	wskazuje, kim z zawodu jest mama Laury.	0,79	0,40-1,00
3.3	11	wskazuje, co Markus lubi jeść.	0,67	0,32-1,00
3.4	12	wskazuje, która jest godzina.	0,69	0,39-1,00
4.1	13	wybiera komunikat adekwatny do opisanej w języku niemieckim sytuacji – opis drogi do dworca.	0,29	0,00-0,79
4.2	14	wybiera komunikat adekwatny do opisanej w języku niemieckim sytuacji – informacja, czy chciałby się czegoś napić.	0,71	0,17-1,00
4.3	15	wybiera komunikat adekwatny do opisanej w języku niemieckim sytuacji – informacja o tym, jak często ma trening.	0,24	0,00-0,71
4.4	16	wybiera komunikat adekwatny do opisanej w języku niemieckim sytuacji – informacja o miejscu spędzenia wakacji.	0,47	0,14-0,84
5.1	17	na podstawie obrazka określa prawdziwość zdania – uczyć się.	0,79	0,40-1,00
5.2	18	na podstawie obrazka określa prawdziwość zdania – w pokoju.	0,57	0,10-0,91
5.3	19	na podstawie obrazka określa prawdziwość zdania – uczniowie.	0,74	0,27-1,00
6.1	20	na podstawie przeczytanego tekstu wybiera poprawną odpowiedź – pokój.	0,47	0,00-0,91
6.2	21	na podstawie przeczytanego tekstu wybiera poprawną odpowiedź – przebieg dnia.	0,25	0,00-0,58
6.3	22	na podstawie przeczytanego tekstu wybiera poprawną odpowiedź – wymarzony zawód.	0,24	0,00-0,56

7.1	23	wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście – Susi czuje się źle.	0,27	0,00-0,53
7.2	24	wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście – pogoda jest ładna.	0,24	0,00-0,43
7.3	25	wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście – pociąg jedzie bezpośrednio do Berlina.	0,46	0,20-0,82
8.1	26	posługuje się podstawowym zasobem środków językowych i wstawia przymiotnik „aktywny”.	0,39	0,00-0,83
8.2	27	posługuje się podstawowym zasobem środków językowych i wstawia rzeczownik „trening tańca”.	0,56	0,18-0,88
8.3	28	posługuje się podstawowym zasobem środków językowych i wstawia czasownik „wspinać się”.	0,26	0,00-0,54
8.4	29	posługuje się podstawowym zasobem środków językowych i wstawia czasownik „jechać” odmieniony dla 3 os. l. poj..	0,47	0,10-0,86
9.1	30	wybiera komunikat adekwatny do opisanej w języku polskim sytuacji – informacja o samopoczuciu.	0,84	0,43-1,00
9.2	31	wybiera komunikat adekwatny do opisanej w języku niemieckim sytuacji – zaproszenie na urodziny.	0,59	0,21-1,00
9.3	32	wybiera komunikat adekwatny do opisanej w języku niemieckim sytuacji – czas wolny po lekcjach.	0,80	0,43-1,00
9.4	33	wybiera komunikat adekwatny do opisanej w języku niemieckim sytuacji – pytanie o to, czy ma rodzeństwo.	0,88	0,69-1,00
10.1	34	przyporządkowuje dyscyplinę sportową do przedstawionego obrazka – jazda konna.	0,90	0,44-1,00
10.2	35	przyporządkowuje dyscyplinę sportową do przedstawionego obrazka – koszykówka.	0,78	0,33-1,00
10.3	36	przyporządkowuje dyscyplinę sportową do przedstawionego obrazka – pływanie.	0,92	0,64-1,00
10.4	37	przyporządkowuje dyscyplinę sportową do przedstawionego obrazka – jazda na nartach.	0,89	0,50-1,00
11.1	38	przyporządkowuje zjawisko pogodowe do przedstawionego obrazka – jest słonecznie.	0,89	0,29-1,00
11.2	39	przyporządkowuje zjawisko pogodowe do przedstawionego obrazka – pada deszcz.	0,72	0,18-1,00
11.3	40	przyporządkowuje zjawisko pogodowe do przedstawionego obrazka – błyska się.	0,60	0,06-1,00

Uwaga: kursywą zapisano umiejętności ponadpodstawowe.

5. Wyniki w skali staninowej

Stanin	Wynik ucznia	Wynik klasy
1 – wynik najniższy	0 – 11	18,19
2 – wynik bardzo niski	12 – 15	18,28 – 19,00
3 – wynik niski	16 – 19	19,07 – 20,80
4 – wynik niżej średni	20 – 22	20,83 – 22,47
5 – wynik średni	23 – 25	22,71 – 23,77
6 – wynik wyżej średni	26 – 28	24,43 – 26,00
7 – wynik wysoki	29 – 32	26,27 – 27,70
8 – wynik bardzo wysoki	33 – 35	27,86 – 31,19
9 – wynik najwyższy	36 – 40	32,95 – 33,25

6. Komentarz autorów testu

Test składał się z 11 zadań, które sprawdzały poziom opanowania przez uczniów 40 umiejętności zgodnych z podstawą programową dla II etapu kształcenia ogólnego. Spośród nich 11 zostało zakwalifikowanych przez autorów do poziomu ponadpodstawowego. Za poprawne wykonanie wszystkich zadań można było otrzymać 40 punktów.

Test rozwiązywało łącznie 668 uczniów. Uzyskali oni średnio 61% punktów możliwych do zdobycia. Zatem test okazał się umiarkowanie trudny. Podczas tegorocznych badań modalna oraz mediana wyniosły 24 punkty. Obie są porównywalne ze średnią – 24,29 pkt. Świadczy to o tym, że duża grupa uczniów osiągnęła wynik przeciętny skumulowany wokół średniej. Rozkład wyników uczniów jest lewoskośny. Połowa uczniów uzyskała wynik co najmniej średni.

Rozstęp wyników uczniów wyniósł 40 punktów. Najniższy wynik – 0 punktów – zdobyło 3 uczniów, najwyższy, 40 punktów, 4 uczniów. Szóstoklasiści, którzy uzyskali od 0 do 19 punktów – znajdują się w obszarze wyników niskich. Piszący, których wynik testu wyniósł od 20 do 28 punktów, są w obszarze wyników średnich, a ci, którzy uzyskali 29 punktów i więcej, są w obszarze wyników wysokich. Dla 5 klas test był trudny, dla 32 umiarkowanie trudny i dla 5 łatwy. Uczniowie najsłabszej z klas otrzymali łącznie 45% punktów możliwych do zdobycia, natomiast najlepszej 83%. Zwraca uwagę również rozstęp wyników pomiędzy klasami w poziomie opanowania przez uczniów poszczególnych umiejętności. W przypadku 9 z nich rozpiętość ta sięga 80% i więcej. Oznacza to, że nie tyle umiejętność była trudna, ile, że uczniowie jednych klas opanowali ją – a innych, niestety, nie.

Spośród wszystkich badanych umiejętności żadna nie była dla uczniów bardzo trudna. 14 umiejętności było trudnych, 9 umiarkowanie trudnych, 15 łatwych, a 2 uzyskały współczynniki łatwości charakterystyczne dla bardzo łatwych. Najlepiej uczniowie poradzili sobie z zadaniem wymagającym opanowania umiejętności:

- nr 34 – przyporządkowanie dyscypliny sportowej do przedstawionego obrazka – jazda konna;
- nr 36 – przyporządkowanie dyscypliny sportowej do przedstawionego obrazka – pływanie.

Najsłabiej uczniowie wypadli przy umiejętnościach:

- nr 13 – wybiera komunikat adekwatny do opisanej w języku niemieckim sytuacji – opis drogi do dworca.
- nr 15 – wybiera komunikat adekwatny do opisanej w języku niemieckim sytuacji – informacja o tym, jak często ma trening.
- nr 21 – na podstawie przeczytanego tekstu wybiera poprawną odpowiedź – przebieg dnia.
- nr 22 – na podstawie przeczytanego tekstu wybiera poprawną odpowiedź – wymarzony zawód.

- nr 23 – wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście – Susi czuje się źle.
- nr 24 – wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście – pogoda jest ładna.
- nr 28 – posługuje się podstawowym zasobem środków językowych i wstawia czasownik „wspinać się”.

Na podstawie powyższych danych można wywnioskować, że uczniowie lepiej radzą sobie z zadaniami, które są podparte wizualizacją lub są dwujęzyczne. Wynika to z pracy z uczniami przy wykorzystaniu nowoczesnych podręczników oraz multimediiów. Słabiej wypadają zadania, w których uczniowie muszą skupić się na tekście pisanym. Proponujemy wprowadzić na lekcjach więcej ćwiczeń rozwijających sprawność czytania ze zrozumieniem. Należy tu pamiętać o technikach poprzedzających czytanie, towarzyszących czytaniu i następujących po nim. Warto również łączyć czytanie z innymi sprawnościami językowymi. Bardzo ważne jest, żeby uczniowie już na tym etapie nauki wiedzieli, że czytanie tekstu wiąże się z rozumieniem globalnym lub szczegółowym i istotna jest umiejętność wydobycia i spożytkowania zdobytych informacji.

Zachęcamy nauczycieli do dokonania analizy wyników swoich uczniów, w tym porównania ich osiągnięć z ogółem badanych. Uzyskane tą drogą informacje pomogą Państwu skuteczniej zaplanować i zorganizować proces kształcenia tak, aby dostosować go do wynikających z badań potrzeb uczniów.

Dziękujemy Państwu za udział w badaniach osiągnięć uczniów prowadzonych przez nasz Ośrodek. Ogromnie cenimy sobie Państwa zaangażowanie i cenne uwagi, które pozwalają nam doskonalić naszą pracę. Życzymy Państwu satysfakcji oraz samych sukcesów w nowym roku szkolnym i zapraszamy do dalszej współpracy.